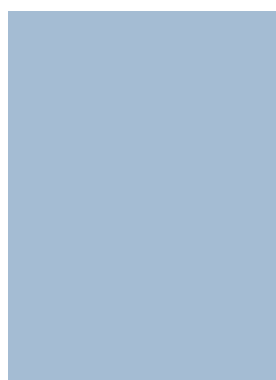




Sammanställning av Göteborgsregionens resultat i Öppna jämförelser 2015

Stöd till brottsoffer – våld i nära relationer

Åsa Nilsson



© FoU i Väst/GR
September 2015
Foto omslag: Mostphotos
Layout: Infogruppen GR, tony.dahl@grkom.se

*FoU i Väst
Göteborgsregionens kommunalförbund
Box 5073, 402 22 Göteborg
e-post: fou@grkom.se*

Innehåll

1. Inledning	4
Bakgrund och syfte med rapporten	4
Urvalet indikatorer.....	5
Datakällor och mätperiod	5
Resultatrevisning.....	6
2. Resultat	7
Kunskapsbaserad verksamhet.....	7
Trygghet och säkerhet.....	18
Helhetssyn och samordning	24
Tillgänglighet.....	32
3. Sammanfattande bild av resultaten	38
Kommunernas och stadsdelarnas stöd till brottsoffer	38
Göteborgsregionens stöd till brottsoffer	40
4. Diskussion	44
Tillförlitliga uppgifter?	44
En giltig och relevant bild?.....	44
Arbeta med öppna jämförelser.....	45
Referenser och källor	46

1. Inledning

Bakgrund och syfte med rapporten

Den här rapporten är en regional sammanställning av resultaten för Göteborgsregionens kommuner i 2015 års Öppna jämförelser av kommunernas stöd till brottsoffer.

Öppna jämförelser är ett uppföljningsverktyg för analys och utveckling av offentligt finansierade verksamheter, såsom exempelvis socialtjänst, hälso- och sjukvård, skola och kollektivtrafik. Öppna jämförelser är ett regeringsuppdrag. Inom socialtjänstområdet är det Socialstyrelsen som har uppdraget att ta fram Öppna jämförelser, vilket görs i samverkan med Sveriges kommuner och landsting (SKL) och i samråd med Vårdföretagarna och Famna.¹

Öppna jämförelser bygger på indikatorer som syftar till att visa på kvaliteten i offentligt finansierade verksamheter. Jämförelserna bidrar till att skapa öppenhet och insyn för brukare och allmänhet samt utgöra underlag för uppföljning, analys och verksamhetsutveckling. Öppna jämförelser ska stimulera till kunskapsutveckling för att främja en jämlik socialtjänst med god kvalitet, till gagn för brukaren: att den enskilde får rätt insatser utifrån sina behov.

Jämförbarheten på lokal, regional och nationell nivå ska underlätta för förvaltningar och verksamheter att lära av varandra i utvecklingsarbetet. En viktig grund för det arbetet är också att kunna följa verksamheten över tid.

För att underlätta användningen av Öppna jämförelser i GR-kommunernas utvecklingsarbete sammanställer FoU i Väst/Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) kommunernas resultat inom flertalet av socialtjänstens områden. Den här rapporten är den tredje sammanställningen rörande *stöd till brottsoffer* i Göteborgsregionen. Uppföljningsverktyget Öppna jämförelser har varit under utveckling fram till och med 2014, vilket innebär att alla indikatorer inte är jämförbara bakåt i tid. Rapportens resultat kan dock i nästan samtliga fall relateras ett år tillbaka, i några fall flera år.

Det verkliga analysarbetet av resultaten från Öppna jämförelser behöver ske på den lokala nivån, där kunskapen finns om den egna verksamheten. Den här rapporten erbjuder *ett* underlag för det kommunala analysarbetet och bör kompletteras med andra uppgifter och beskrivningar av verksamhetens kvaliteter och utvecklingsområden.²

Stöd till brottsoffer – med fokus på våld i nära relationer

Öppna jämförelser av stödet till brottsoffer fokuserar på stöd till våldsutsatta barn och vuxna och barn som bevittnat våld – med avgränsning till våld eller andra övergrepp som begås av närstående, motiverat av socialnämndens särskilda ansvar härvidlag:

*[...] socialnämnden enligt 5 kap. 11 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL, har ett särskilt ansvar att beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation. Nämnden ansvarar också för att ett barn som bevittnat våld får det stöd och den hjälp som barnet behöver (5 kap. 11 § andra och fjärde stycket SoL). Enligt 5 kap. 11 § tredje stycket SoL framgår också att socialnämnden ansvarar för att ett barn, som utsatts för brott, och dennes närstående får det stöd och den hjälp som de behöver.*³

Begreppet våld/övergrepp avser både fysiskt och psykiskt våld.⁴

1. Vårdföretagarna är en arbetsgivar- och branschorganisation för vårdgivare i privat regi. Famna är riksorganisationen för vård och social omsorg utan vinstsyfte.

2. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 10–11 samt SKL:s [analyshandbok](#) för tips på hur resultaten från Öppna jämförelser kan analyseras och användas på lokal nivå.

3. Socialstyrelsen, 2015, s. 4.

4. Förklaringar av detta och ytterligare begrepp som används i Öppna jämförelser av stöd till brottsoffer ges i den använda enkäten, redovisad i Socialstyrelsen, 2015, bilaga 4.

Urvalet indikatorer

En indikator ska påvisa (indikera) ett underliggande förhållande eller en utveckling som kan relateras till ett önskvärt resultat. Resultatet av en indikator ska kunna påverkas av huvudmannen/utföraren för att vara meningsfull för verksamheten att arbeta med och utvecklas utifrån.

Indikatorerna till grund för *Öppna jämförelser – Stöd till brottsoffer* har sin utgångspunkt i aktuell forskning, beprövad erfarenhet och lagstiftning, med ett brukarperspektiv i grunden. De tas fram i enlighet med en modell som ställer krav på ett evidensbaserat kunskapsunderlag. I de fall detta saknas är indikatorerna resultatet av en dialog med brukarorganisationer, professionella yrkesgrupper från kommuner, privata och idéburna utförare samt forskare.⁵

Indikatorerna ska spegla de kvalitetsområden – relevanta för hela socialtjänsten – som har tagits fram gemensamt av Socialstyrelsen och SKL, och utgår från kvalitetsbegreppen i socialtjänstlagen (2001:453) (SoL) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS):

- kunskapsbaserad verksamhet
- självbestämmande och integritet
- helhetssyn och samordning
- trygghet och säkerhet
- tillgänglighet
- effektivitet.

I *Öppna jämförelser 2015* av stöd till brottsoffer presenteras indikatorerna med utgångspunkt i dessa sex kvalitetsområden, i syfte att underlätta tolkningen av indikatorernas resultat och förtydliga kvalitetsaspektens koppling till lagstiftningen. Kvalitetsområdena är inte ömsesidigt uteslutande; en indikator kan röra två eller flera kvalitetsområden samtidigt.

Indikatorerna i *Öppna jämförelser* är av olika karaktär. Man brukar skilja på tre typer av indikatorer: struktur-, process- samt resultatindikatorer.⁶ Strukturindikatorer belyser organisatoriska förhållanden och förutsättningar för verksamheten. Det kan exempelvis handla om kompetens hos personalen, rutiner och överenskommelser. Processindikatorer visar på interna verksamhetsresultat utifrån genomförda åtgärder och aktiviteter; det kan handla om *att* en insats genomförs, eller hur och med vilket (interna) resultat. Exempel är kompetensutvecklingsinsatser för personalen, genomförandet av brukarundersökningar eller systematiska uppföljningar av genomförda insatser. Både process- och strukturindikatorer kan peka på *förutsättningar* för god kvalitet i verksamheten och för goda målgruppsresultat – medan till sist resultatindikatorer riktar in sig på direkta resultat för den målgrupp/de individer som verksamheten ytterst arbetar för. Samtliga tre typer av indikatorer kan – på olika nivåer – bidra till att stimulera till ett systematiskt förbättringsarbete.

Indikatorerna i *Öppna jämförelser* av stöd till brottsoffer utgörs av struktur- och processindikatorer. Resultaten av dessa indikatorer kan alltså aldrig direkt översättas till kvalitet för målgruppen utan kan enbart tolkas i termer av *förutsättningar* för kvalitet.

Datakällor och mätperiod

Underlaget till grund för *Öppna jämförelser – Stöd till brottsoffer* utgörs av två enkäter riktade till landets samtliga kommuner och stadsdelarna i Stockholm, Göteborg och Malmö⁷. Först och främst gäller det en enkät om stödet till brottsoffer, men 13 av de totalt 60 indikatorerna baseras på en enkät om den sociala barn- och ungdomsvården.⁸

Enkäten om stöd till brottsoffer genomfördes under februari–mars 2015 (2014 gällde januari–februari). Enkäten skickades, i elektronisk form, till registrator i respektive kommun/stadsdel. Påminnelser gjordes per både epost och telefon. Svarsfrekvensen för enkäten var 91 procent för landet som helhet. I GR var

5. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 9.

6. Se t.ex. Socialstyrelsen, 2015, s. 8–9.

7. Totalt 316 kommuner/stadsdelar.

8. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 13, samt Socialstyrelsen, 2015b. Se även GR:s regionala sammanställning av 2015 års *Öppna jämförelser* av den sociala barn- och ungdomsvården, publicerad på: grkom.se.

det två kommuner som inte besvarade enkäten, Ale och Öckerö, vilket innebär en svarsfrekvens för GR:s kommuner och stadsdelar sammantaget på 91 procent.

Enkäten om den sociala barn- och ungdomsvården genomfördes i oktober–november 2014, med svarsfrekvensen 90 procent för landet som helhet. För GR var svarsfrekvensen 86 procent, då Kungälv och Partille samt stadsdelen Norra Hisingen i Göteborg inte besvarade enkäten.

Indikatorernas resultat avser därmed varierande tidpunkter – i första hand den 2 feb 2015 (ÖJ Stöd till brottsoffer) respektive den 1 november 2014 (ÖJ Social barn- och ungdomsvård) men i en del fall även andra tidpunkter eller längre mätperioder bakåt i tiden – och redovisas därför löpande i redovisningen.

Resultatredovisning

Rapportens resultatredovisning följer Socialstyrelsens redovisning i Öppna jämförelser av stöd till brottsoffer. Beskrivningen av respektive kvalitetsområde samt beskrivningarna av de enskilda indikatorerna baseras på Socialstyrelsens rapport *Öppna jämförelser 2015 Stöd till brottsoffer – Guide för att tolka resultaten*.

Uppgifterna från Öppna jämförelser har inte systematiskt granskats utifrån kännedom om förhållanden i enskilda kommuner/stadsdelar i Göteborgsregionen. I kapitel 4 diskuteras tillförlitlighetsfrågan och resultatens giltighet mer generellt.

Flertalet enkätfrågor till grund för indikatorerna är utformade med ”ja” eller ”nej” som svarsalternativ (i vissa fall kompletterade med ”delvis” och/eller ”ej aktuellt”). Resultaten för de enskilda kommunerna och stadsdelarna i Göteborgsregionen redovisas rakt av i tabellform. När det gäller tidsserier anges det år som resultaten/förhållandena avser (det vill säga inte automatiskt Öppna jämförelserns publikationsår).

Redovisningarna i den här rapporten har kompletterats med ett antal genomsnittresultat, i syfte att ge en mer övergripande bild av förhållandet i Göteborgsregionen och samtidigt erbjuda den enskilda kommunen referenspunkter att relatera sina resultat till.

Först och främst gäller det ett genomsnitt för *GR:s kommuner och stadsdelar sammantaget* (”GR”). På en enkel ja/nej-indikator innebär det andelen av GR:s 12 kommuner (oräknat Göteborg) och 10 stadsdelar i Göteborg – det vill säga totalt 22 kommuner/stadsdelar – som uppvisar ett positivt utfall på indikatorn. Genom att stadsdelarna alltså räknas var för sig⁹ kan GR-genomsnittet sägas utgå från ett verksamhetsperspektiv snarare än ett kommunperspektiv, och det innebär också att förhållandet i Göteborgs stadsdelar i hög grad påverkar GR-resultatet. Kommuner/stadsdelar som inte lämnat uppgifter ingår inte i genomsnittet, vilket för den här rapporten innebär att GR-genomsnittet i flertalet fall baseras på 20 kommuner/stadsdelar.¹⁰

Utöver GR-genomsnittet redovisas ett lokalt genomsnitt för *Göteborgs Stad* (”Göteborg”), baserat på svaren från stadsdelarna, samt ett genomsnitt för *de övriga GR-kommunerna* (”Övriga GR-kommuner”).

Därtill redovisas genomsnittet för Sverige som helhet samt för landets två övriga storstadsregioner, i tabellerna benämnda ”Malmöregionen”¹¹ och ”Stockholms län”^{12,13}

9. Följer principen i Öppna jämförelserns redovisning av resultat på storstads-, läns- och riksnivå.

10. Socialstyrelsens redovisar genomsnittliga resultat på stad-/regionnivå så länge bortfallet inte överstiger 20 procent (se Socialstyrelsen, 2015, s. 15).

11. Malmöregionens definition utgår från SCB:s definition av ”Stor-Malmö”, som omfattar 12 kommuner i Skåne län: Burlöv, Eslöv, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, Malmö – i Öppna jämförelser redovisat uppdelat på fem stadsområden samt, beträffande sociala barn- och ungdomsvården, en stadsövergripande enhet ”Ensamkommande barn” – Skurup, Staffanstorps, Svedala, Trelleborg, Vellinge. I enkäten till grund för Öppna jämförelser 2015 Stöd till brottsoffer medverkade dock inte Höör; resultaten redovisas ändå enligt den bortfallsprincip som gäller för Öppna jämförelser. 2014 var bortfallet större och inga resultat redovisas.

12. Länet omfattar 26 kommuner, med Stockholm uppdelat på 14 stadsdelar, och motsvarar SCB:s definition av ”Stor-Stockholm”.

13. Genomsnittresultaten för Göteborg, Stockholms län samt Sverige är hämtade direkt från Socialstyrelsens nationella redovisning. Övriga redovisade genomsnitt är bearbetningar av FoU i Väst/GR.

2. Resultat

Kunskapsbaserad verksamhet

Kvalitetsområdet *kunskapsbaserad verksamhet* handlar om att tjänsterna utförs i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet samt att den enskildes erfarenheter tas till vara.

I Öppna jämförelser av stöd till brottsoffer undersöks inom detta kvalitetsområde förekomsten av systematisk bedömning och systematisk uppföljning, kartläggning, verksamhetsstatistik, brukarmedverkan, handläggarnas kompetens samt rutiner för att säkra skolgången för barn i skyddat boende.

Systematisk bedömning

En indikator på kunskapsbaserad verksamhet gäller användningen av standardiserade bedömningsmetoder för att utreda behovet av stöd och hjälp hos våldsutsatta vuxna.

En standardiserad bedömningsmetod består av ett instrument med fastställda frågor som bygger på forskning och beprövad erfarenhet och en manual som beskriver användningen. Forskning visar att professionella ofta brister som beslutsfattare i komplexa situationer, och att den information som samlas in påverkas av arbetsbelastning, erfarenhet och värderingar. Att använda standardiserade bedömningsmetoder som en del av utredningen ökar förutsättningarna för en likvärdig bedömning av den enskildes behov. Socialnämndens utredning av våldsutsattas situation ska bland annat innehålla en bedömning av risken för ytterligare våld, och här bör enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd användas en standardiserad bedömningsmetod.¹⁴

I Öppna jämförelserns enkätfråga anges fyra exempel på metoder samt ges möjlighet att ange någon annan metod.¹⁵ Mätpunkten är den 2 februari 2014.

RESULTAT

Resultaten visar att standardiserade bedömningsmetoder i februari 2015 används i samtliga GR-kommuner utom Göteborg (två har dock inte deltagit i Öppna jämförelser). Inom Göteborg gäller det fyra stadsdelar. Sammantaget innebär det ett resultat för GR på 70 procent av ingående kommuner/stadsdelar – en klart positiv utveckling sedan året före.

En ökad användning gäller även i övriga Sverige, med riksgenomsnittet (69 procent) jämförbart med GR-resultatet. Användningen av standardiserade bedömningsmetoder är ännu lite mer utbredd i Stockholmsregionen (89 procent).

14. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 23–24.

15. Enkätfrågans fyra exempelmetoder är: FRED A – beskrivning för att kartlägga våldet; FRED A – farlighet vid riskbedömning; SARA: SV (den svenska versionen av riskbedömningsinstrumentet; Patriark (riskbedömning vid hedersrelaterat våld). Därutöver har "godkänts" ytterligare fem metoder som angetts som svar på "Annan": ASI; SAM; Krutons manual för hedersrelaterat våld; Våga fråga – Ekbrand riskbedömning; Campbells farlighetsbedömning.

Användning av standardiserade bedömningsmetoder, 2014–2015

	2014	2015
Åle	Ja	*
Alingsås	Nej	Ja
Härryda	Ja	Ja
Kungsbacka	Nej	Ja
Kungälv	*	Ja
Lerum	Ja	Ja
Lilla Edet	Ja	Ja
Mölnadal	Ja	Ja
Partille	*	Ja
Stenungsund	Nej	Ja
Tjörn	Ja	Ja
Öckerö	Nej	*
<i>Göteborgs stadsdelar:</i>		
Angered	Nej	Ja
Askim-Frölunda-Högsbo	Nej	Ja
Centrum	Nej	Ja
Lundby	Nej	Nej
Majorna-Linné	Nej	Nej
Norra Hisingen	Ja	Ja
Västra Göteborg	Nej	Nej
Västra Hisingen	Nej	Nej
Örgryte-Härlanda	Nej	Nej
Östra Göteborg	Nej	Nej
Göteborg	10%	40%
Övriga GR-kommuner	60%	100%
GR	35%	70%
Stockholms län	71%	89%
Malmöregionen	**	73%
Hela Sverige	49%	69%

Kommentar: En liknande indikator ingick i mätningen 2013 men bedöms av Socialstyrelsen inte vara jämförbar. I tabellens nedersta del redovisas andelen av ingående kommuner/stadsdelar med ett positivt utfall på indikatorn.

* Uppgift saknas. ** Bortfallet överstiger 20 procent.

Systematisk uppföljning

Fyra av Öppna jämförelserns indikatorer på kunskapsbaserad verksamhet gäller förekomsten av systematisk uppföljning av biståndsbeslutade insatser.

Handläggningen av ärenden som rör enskilda samt genomförande av beslut om stödinsatser, vård och behandling ska dokumenteras enligt socialtjänstlagen. Insatserna ska följas upp av handläggare tillsammans med den enskilde, utifrån de mål som satts upp, och dokumenterats. Därmed kan kommunen följa upp om insatserna ger det förväntade resultatet, om den enskildes problem minskar eller om klientens välbefinnande ökar. Genom att även följa upp resultaten på gruppnivå kan kommunen få kunskap om insatsernas resultat för hela målgruppen eller undergrupper. Systematisk uppföljning ökar förutsättningarna att handlägga, dokumentera och säkra verksamhetens kvalitet i enlighet med Socialstyrelsens allmänna råd och föreskrifter (SOSFS 2011:9).¹⁶

I Öppna jämförelser undersöks om kommunerna/stadsdelarna har följt upp resultat av biståndsbeslutade insatser på både individ- och gruppnivå med avseende på dels vuxna som utsatts för våld av närstående, dels barn som utsatts för våld av närstående eller bevittnat våld mot närstående. Mätperiod är 2 februari 2014 – 1 februari 2015.

RESULTAT

Enligt Öppna jämförelserns resultat har samtliga Göteborgs stadsdelar under ettårsperioden fram till 1 februari 2015 följt upp sina insatser riktade till barn som utsatts för våld av närstående eller bevittnat våld mot närstående. Detsamma gäller åtminstone delvis beträffande insatser riktade till vuxna som utsatts för våld av närstående. I övriga GR-kommuner är situationen lite sämre: när det gäller barn har hälften av kommunerna gjort detta fullt ut, när det gäller vuxna har det bara gjorts i två av kommunerna (som har deltagit i kartläggningen, och det ska noteras att en kommun svarat att det inte varit aktuellt). Särskilt beträffande barnärenden är resultaten en förbättring sedan året före.

Det sammantagna GR-resultatet – med nära hälften (47 procent) av kommunerna/stadsdelarna som levt upp till Socialstyrelsens målvärde att samtliga ärenden följts upp beträffande vuxna och 75 procent beträffande barn – är i båda fallen bättre än såväl riksgenomsnittet som Stockholmsregionens resultat, medan Malmöregionens resultat är lite bättre när det gäller vuxna (60 procent).

Vad gäller uppföljning av resultaten på gruppnivå är det ingen kommun/stadsdel i GR som har sammanställt detta beträffande vuxna, och beträffande barn har det gjorts endast i en av Göteborgs stadsdelar. Även sett till landet som helhet är detta tämligen sällsynt (6 procent beträffande såväl vuxna som barn), men det finns exempel på kommuner och stadsdelar som arbetat med uppföljning på gruppnivå, särskilt i de två andra storstadsregionerna.

16. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 24–26.

Systematisk uppföljning insatser på individ- och gruppnivå, 2014–2015

	Individnivå:				Gruppnivå:			
	Våldsutsatta vuxna		Barn som upplevt våld		Våldsutsatta vuxna		Barn som upplevt våld	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Ale	Ja	*	Ja	*	Nej	*	Nej	*
Alingsås	Delvis	Ja	Delvis	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Härryda	Delvis	Nej	Delvis	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Kungsbacka	Delvis	Nej	Delvis	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Kungälv	*	Delvis	*	Delvis	*	Nej	*	Nej
Lerum	Ja	Ja	Delvis	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Lilla Edet	Delvis	Delvis	Nej	Delvis	Nej	Nej	Nej	Nej
Mölnadal	Delvis	Nej	Delvis	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Partille	*	EA	*	Nej	*	EA	*	Nej
Stenungsund	Nej	Delvis	Delvis	Delvis	Nej	Nej	Nej	Nej
Tjörn	Delvis	Delvis	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Öckerö	EA		EA	*	EA	*	EA	*
<i>Göteborgs stadsdelar:</i>								
Angered	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Askim-Frölunda-Högsbo	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Centrum	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Lundby	Nej	Delvis	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Majorna-Linné	Delvis	Delvis	Delvis	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Norra Hisingen	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Västra Göteborg	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Västra Hisingen	Delvis	Delvis	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja
Örgryte-Härlanda	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Östra Göteborg	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Göteborg	60%	70%	70%	100%	0%	0%	0%	10%
Övriga GR-kommuner	22%	22%	22%	50%	0%	0%	0%	0%
GR	42%	47%	47%	75%	0%	0%	0%	5%
Stockholms län	30%	28%	53%	56%	11%	25%	11%	14%
Malmöregionen	**	60%	**	71%	**	13%	**	21%
Hela Sverige	31%	36%	51%	55%	6%	6%	6%	6%

Kommentar: "EA" innebär att den här typen av ärenden inte varit aktuella i kommunen. Öppna jämförelserns målvärde på individnivå är att samtliga insatser har följts upp.

Genomsnittet för Göteborg, regionerna och Sverige avser andelen av ingående kommuner/stadsdelar som uppfyllt målvärdet.

* Uppgift saknas. ** Bortfallet överstiger 20 procent.

Kartläggning

En annan indikator på kunskapsbaserad verksamhet gäller genomförandet av kartläggning av antalet våldsutsatta i kommunen/stadsdelen.

Kartläggning av förekomsten av våldsutsatta och barn som bevittnat våld är en förutsättning för att kunna analysera i vilken grad verksamhetens insatser och andra sociala tjänster svarar mot målgruppens behov. Detta bör göras fortlöpande. Mätningen i Öppna jämförelser avser förekomsten av någon kartläggning av antalet vuxna som utsatts för våld av närstående under en tvåårsperiod: 2 februari 2013 – 1 februari 2015.¹⁷

RESULTAT

Resultaten från Öppna jämförelser visar att samtliga Göteborgs stadsdelar har genomfört en kartläggning under den senaste tvåårsperioden. Detsamma gäller hälften av GR:s övriga kommuner. Resultatet för GR som helhet (75 procent) är bättre än riksgenomsnittet (48 procent) och även i förhållande till de två övriga storstadsregionerna (60–62 procent).

Kartläggning av antalet våldsutsatta i kommunen/stadsdelen, 2014–2015

	2014	2015
Ale	Ja	*
Alingsås	Ja	Ja
Härryda	Nej	Nej
Kungsbacka	Nej	Nej
Kungälv	*	Ja
Lerum	Nej	Nej
Lilla Edet	Ja	Ja
Mölnadal	Ja	Ja
Partille	*	Ja
Stenungsund	Ja	Nej
Tjörn	Nej	Nej
Öckerö	Nej	*
<i>Göteborgs stadsdelar:</i>		
Angered	Ja	Ja
Askim-Frölunda-Högsbo	Ja	Ja
Centrum	Ja	Ja
Lundby	Ja	Ja
Majorna-Linné	Ja	Ja
Norra Hisingen	Nej	Ja
Västra Göteborg	Nej	Ja
Västra Hisingen	Ja	Ja
Örgryte-Härlanda	Ja	Ja
Östra Göteborg	Ja	Ja
Göteborg	80%	100%
Övriga GR-kommuner	50%	50%
GR	65%	75%
Stockholms län	61%	62%
Malmöregionen	**	60%
Hela Sverige	49%	48%

Kommentar: I tabellens nedersta del redovisas procentandelen av ingående kommuner/stadsdelar med ett positivt utfall på indikatorn.

* Uppgift saknas. ** Bortfallet överstiger 20 procent.

17. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 26–27.

Verksamhetsstatistik

Ytterligare en indikator på kunskapsbaserad verksamhet gäller om kommunen/stadsdelen via det egna verksamhetssystemet har tillgång till uppgifter om antalet som fått biståndsbeslutade insatser med avseende på tre grupper: våldsutsatta vuxna, våldsutsatta barn och barn som bevittnat våld samt vuxna som utövat våld – genomgående med avseende på våld som utförts av eller mot närstående.

Statistik om antalet enskilda personer som fått olika typer av insatser ger kommunen möjlighet att följa upp, utvärdera och utveckla kvaliteten i verksamheten. Enkätfrågan i Öppna jämförelser handlar om tillgången till uppgifter i det egna verksamhetssystemet om antalet enskilda som fått biståndsinsatser under 2014, uppdelat på sex målgrupper: kvinnor respektive män som utsatts för våld av närstående, barn som bevittnat respektive själva utsatts för våld av närstående samt kvinnor respektive män som utövat våld mot närstående.¹⁸ Resultaten redovisats fördelat på tre övergripande målgrupper enligt tabellen på nästa sida. Mätningen gäller om statistik för 2014 fanns tillgänglig den 2 februari 2015.

RESULTAT

Till att börja med kan konstateras att bara två GR-kommuner har tillgång till aktuell statistik rörande vuxna som *utövat* våld mot närstående. Det innebär att resultatet för både Göteborg och GR som helhet (10 procent) är sämre än för landet som helhet (25 procent), men särskilt i relation till Stockholmsregionen där tillgången till den här typen av uppgifter finns i ungefär var tredje kommun/stadsdel (32 procent). Den här skillnaden mellan GR och Stockholmsregionen fanns även 2014.

Det är betydligt vanligare med tillgång till uppgifter om antalet *våldsutsatta* vuxna som fått biståndsbeslutade insatser, och här är GR-resultatet på 65 procent – som stärkts sedan 2014 – lite över riksgenomsnittet (56 procent). Det ska dock noteras att tillgången bara finns i tre av de kranskommuner i GR som besvarat enkäten.

Ännu lite vanligare i GR är att kommunerna/stadsdelarna har tillgång till uppgifter om *barn* som utsatts för eller bevittnat våld av närstående, 85 procent – vilket i praktiken gäller samtliga Göteborgs stadsdelar och sju av övriga kommuner som besvarat enkäten. GR-resultatet är här bättre än såväl det nationella genomsnittet (59 procent) som resultaten för Stockholms- och Malmöregionen (57 respektive 73 procent).

18. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 27–28.

Tillgång till statistik om antalet våldsutsatta och våldsutövare som fått biståndsbeslutade insatser, 2014–2015

	Våldsutsatta vuxna		Barn som upplevt våld		Vuxna som utövat våld	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Ale	Nej	*	Nej	*	Nej	*
Alingsås	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej
Härjedalen	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej
Kungsbacka	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja
Kungälv	*	Nej	*	Ja	*	Nej
Lerum	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Lilla Edet	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Mölnådal	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej
Partille	*	Nej	*	Ja	*	Nej
Stenungsund	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Tjörn	Nej	Nej	Ja	Ja	Nej	Nej
Öckerö	Nej	*	Nej	*	Nej	*
<i>Göteborgs stadsdelar:</i>						
Angered	Nej	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Askim-Frölunda-Högsbo	Nej	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Centrum	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Lundby	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
Majorna-Linné	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Norra Hisingen	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej
Västra Göteborg	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej
Västra Hisingen	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Örgryte-Härlanda	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Östra Göteborg	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Göteborg	60%	100%	80%	100%	10%	0%
Övriga GR-kommuner	30%	30%	40%	70%	0%	20%
GR	45%	65%	60%	85%	5%	10%
Stockholms län	66%	65%	47%	57%	34%	32%
Malmöregionen	**	67%	**	73%	**	20%
Hela Sverige	46%	56%	47%	59%	23%	25%

Kommentar: I tabellens nedersta del redovisas andelen av ingående kommuner/stadsdelar med ett positivt utfall på indikatorn.

* Uppgift saknas. ** Bortfallet överstiger 20 procent.

Kunskap om brukarnas uppfattning

En indikator på kunskapsbaserad verksamhet är om kommunerna/stadsdelarna har undersökt brukarnas uppfattning för att utveckla verksamheten, med fokus på hur vuxna utsatta för våld av närstående uppfattar socialtjänstens insatser.

Att ta tillvara brukares erfarenheter är ett sätt att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten i verksamheten, och en viktig del av en evidensbaserad praktik. Genom att lyssna på brukares behov och erfarenheter kan kommunen få viktig kunskap om hur verksamheten uppfyller målgruppens behov.¹⁹

I Öppna jämförelser undersöks om kommunen/stadsdelen under perioden 2 februari 2013 – 1 februari 2015 genomfört minst en undersökning av hur vuxna som utsatts för våld av närstående uppfattar socialtjänstens insatser och därtill använt resultaten för verksamhetsutveckling. Mätningen avser enkäter och strukturerade intervjuer i syfte att fånga enskildas uppfattning om verksamhetens kvalitet (inte klagomålshantering eller uppföljning av genomförandeplaner), där resultaten redovisas på gruppnivå.

RESULTAT

Inom Göteborg har samtliga tio stadsdelar genomfört och använt sig av resultaten av en brukarundersökning under den tvååriga mätperioden – däremot inte någon av övriga GR-kommuner (av de som besvarat enkäten).

Utifrån Göteborgs arbete med brukarundersökningar är det sammantagna GR-resultatet (50 procent) påtagligt bättre än både det nationella genomsnittet (19 procent) och i förhållande till de två övriga storstadsregionerna (Stockholmsregionen 30 procent; Malmöregionen 13 procent).

Genomfört och använt sig av resultaten av brukarundersökningar, 2015

Ale	*
Alingsås	Nej
Härryda	Nej
Kungsbacka	Nej
Kungälv	Nej
Lerum	Nej
Lilla Edet	Nej
Mölnadal	Nej
Partille	Nej
Stenungsund	Nej
Tjörn	Nej
Öckerö	*

Göteborgs stadsdelar:

Angered	Ja
Askim-Frölunda-Högsbo	Ja
Centrum	Ja
Lundby	Ja
Majorna-Linné	Ja
Norra Hisingen	Ja
Västra Göteborg	Ja
Västra Hisingen	Ja
Örgryte-Härlanda	Ja
Östra Göteborg	Ja

Göteborg	100%
Övriga GR-kommuner	0%
GR	50%
Stockholms län	30%
Malmöregionen	13%
Hela Sverige	19%

Kommentar: Resultaten avser den tvååriga mätperioden 2 februari 2013 – 1 februari 2015. Förändring av mätperiodens längd gör att indikatorn inte är jämförbar bakåt i tiden.

I tabellens nedersta del redovisas andelen av ingående kommuner/stadsdelar med ett positivt utfall på indikatorn.

* Uppgift saknas.

19. Se Socialstyrelsen, 2014, s. 28–29.

Handläggarnas kompetens

Tre av indikatorerna på kunskapsbaserad verksamhet tar sikte på kompetensinsatser för personalen: om kommunen/stadsdelen genomfört någon kompetensutveckling inom området våld i nära relationer för berörda handläggare; om handläggarna får kontinuerlig ärendehandledning; samt om kommunen/stadsdelen har en aktuell samlad plan för personalens kompetensutveckling inom området.

Enligt socialtjänstlagen bör all personal som arbetar med handläggning och uppföljning av alla slags ärenden ha teoretiska kunskaper inom området våld och andra övergrepp av eller mot närstående samt förmåga att praktiskt tillämpa dessa kunskaper. Om ärendena avser våldsutsatta personer bör personalen ha socionomexamen. För utredningarnas kvalitet är det viktigt att handläggare har kunskap exempelvis om olika former av våld och konsekvenser av våldsutsatthet samt riskbedömningar. Beträffande ärenden som gäller våldsutsatta barn och barn som bevittnat våld bör personalen ha kunskap om hur man för samtal med barn om våld och övergrepp.²⁰

Med avseende på målgrupperna vuxna som utsatts för våld av närstående samt barn som utsatts för våld av närstående eller bevittnat våld av/mot närstående undersöks i Öppna jämförelser:

- om det under perioden 2 februari 2014 – 1 februari 2015 genomförts någon form av *utbildning inom området våld i nära relationer* för handläggare som utreder behov hos målgruppen (kurs, konferens eller vidareutbildning på högskolenivå, arrangerad av kommunen/stadsdelen eller av annan aktör)
- om handläggare som utreder behov hos målgruppen under perioden 2 februari 2014–1 februari 2015 getts regelbundet *återkommande handledning* i enskilda ärenden (av utbildad handledare, i grupp eller enskilt)
- om det den 2 februari 2015 finns en *samlad och aktuell plan för kompetensutveckling inom området våld i nära relationer* för handläggare som utreder behov hos målgruppen, där planen ska bygga på verksamhetens mål och en analys av handläggarnas individuella kompetenser samt vara upprättad eller reviderad under tvåårsperioden 2 februari 2013 – 1 februari 2015.

RESULTAT

Resultatet från Öppna jämförelser visar att samtliga Göteborgs stadsdelar har genomfört någon typ av utbildning inom området våld i nära relationer för personalen under den gångna ettårsperioden – och detsamma gäller i ytterligare sju GR-kommuner. Det sammantagna GR-resultatet på 85 procent – en positiv utveckling sedan året före – är lite bättre än riksgenomsnittet (75 procent) och även i förhållande till de två övriga storstadsregionerna.

Lika vanligt är det att handläggarna i GR haft regelbunden ärendehandledning under perioden – undantagen är en av Göteborgs stadsdelar och två kranskommuner (av de tio som besvarat enkäten). Här speglar GR-resultatet (85 procent) det nationella genomsnittet (83 procent) – men hamnar strax under de andra storstadsregionernas resultat. Kontinuerlig ärendehandledning har blivit lite vanligare i både GR och landet i övrigt sedan året före.

Att det finns en samlad och aktuell plan för personalens kompetensutveckling är mindre vanligt. Detta finns i en av Göteborgs stadsdelar och i (minst) fyra av kranskommunerna, motsvarande 25 procent av kommunerna/stadsdelarna i GR som helhet. Resultatet är lite sämre än det nationella genomsnittet (33 procent), men särskilt i relation till Stockholmsregionen, där resultatet på 51 procent innebär en påtaglig förbättring sedan 2014.

20. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 29–32.

Förekomsten av tre typer av kompetensinsatser riktade till handläggare som utreder våldsärenden, 2014-2015

	Kompetensutveckling om våld i nära relationer		Ärendehandledning		Plan för kompetensutveckling	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Ale	Nej	*	Ja	*	Ja	*
Alingsås	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Härryda	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej
Kungsbacka	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Kungälv	*	Ja	*	Nej	*	Nej
Lerum	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja
Lilla Edet	Nej	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Mölnadal	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Partille	*	Ja	*	Ja	*	Nej
Stenungsund	Ja	Nej	Nej	Ja	Nej	Ja
Tjörn	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja	Nej
Öckerö	Nej	*	Ja	*	Nej	*
<i>Göteborgs stadsdelar:</i>						
Angered	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Askim-Frölunda-Högsbo	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej
Centrum	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej
Lundby	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Majorna-Linné	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Norra Hisingen	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Västra Göteborg	Nej	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Västra Hisingen	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Örgryte-Härlanda	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
Östra Göteborg	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Göteborg	70%	100%	80%	90%	20%	10%
Övriga GR-kommuner	70%	70%	80%	80%	20%	40%
GR	70%	85%	80%	85%	20%	25%
Stockholms län	97%	76%	74%	92%	24%	51%
Malmöregionen	**	67%	**	87%	**	33%
Hela Sverige	76%	75%	76%	83%	24%	33%

Kommentar: I tabellens nedersta del redovisas andelen av ingående kommuner/stadsdelar med ett positivt utfall på indikatorn.

* Uppgift saknas. ** Bortfallet överstiger 20 procent.

Rutin för att säkra skolgången för barn i skyddat boende

Den sista indikatorn på kunskapsbaserad verksamhet handlar om huruvida det finns rutiner för att säkra skolgången för barn i skyddat boende.

Barn som följer med en förälder till skyddat boende har skolplikt och rätt till fortsatt skolgång. I den turbulens som kan uppstå vid en hastig flytt från hemmet fyller skolan med sin struktur, stimulans och kamrater en avgörande funktion för kontinuitet och normalitet i barnets vardag. Skolgång är en viktig skyddsfaktor för barns hälsa, och hemkommunen har ett ansvar för att barn som följer med en förälder till skyddat boende får den skolgång som barnet har rätt till. Skriftliga rutiner för hur personalen ska agera för att tillgodose barns skolgång kan vara ett stöd för personalen, och är ett sätt att säkra verksamhetens kvalitet i enlighet med Socialstyrelsens allmänna råd och föreskrifter.²¹

I Öppna jämförelser undersöks förekomsten av rutiner i kommunerna/stadsdelarna för hur handläggare ska agera för att barn som vistas med sin förälder i skyddat boende ska få sin skolgång tillgodosedd. Rutinen ska vara skriftlig och beslutad på ledningsnivå samt aktuell genom att den har upprättats eller följts upp under tvåårsperioden 2 februari 2013 – 1 februari 2015.

RESULTAT

Resultatet visar att den här typen av rutin är sällsynt. Detta finns bara i en av Göteborgs stadsdelar – trots att det enligt tidigare uppgifter fanns i fyra stadsdelar ett år tidigare – och i två av kranskommunerna (av de tio som besvarat enkäten).

Resultatet för GR som helhet (15 procent) är jämförbart med riket som helhet (17 procent). Stockholmsregionen uppvisar ett bättre resultat med den här typen av rutin på plats i nästan var tredje kommun/stadsdel.

Aktuell rutin för att säkra skolgången för barn i skyddat boende, 2014–2015

	2014	2015
Ale	Nej	*
Alingsås	Nej	Nej
Härryda	Ja	Ja
Kungsbacka	Nej	Nej
Kungälv	*	Nej
Lerum	Nej	Nej
Lilla Edet	Nej	Nej
Mölnadal	Nej	Ja
Partille	*	Nej
Stenungsund	Nej	Nej
Tjörn	Nej	Nej
Öckerö	Nej	*
<i>Göteborgs stadsdelar:</i>		
Angered	Ja	Nej
Askim-Frölunda-Högsbo	Nej	Nej
Centrum	Ja	Nej
Lundby	Nej	Nej
Majorna-Linné	Nej	Nej
Norra Hisingen	Nej	Nej
Västra Göteborg	Nej	Nej
Västra Hisingen	Nej	Nej
Örgryte-Härlanda	Ja	Nej
Östra Göteborg	Ja	Ja
Göteborg	40%	10%
Övriga GR-kommuner	10%	20%
GR	25%	15%
Stockholms län	24%	30%
Malmöregionen	**	7%
Hela Sverige	14%	17%

Kommentar: I tabellens nedersta del redovisas andelen av ingående kommuner/stadsdelar med ett positivt utfall på indikatorn.

* Uppgift saknas. ** Bortfallet överstiger 20 procent.

21. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 32–33.

Trygghet och säkerhet

Kvalitetsområdet *trygghet och säkerhet* är inriktat på att tjänsterna utförs enligt gällande regelverk. Transparenta tjänster innebär förutsägbarhet och möjlighet till insyn. Risk för kränkning, försummelse, fysisk eller psykisk skada förhindras genom förebyggande arbete.

Socialnämnden ansvarar för att den som utsatts för brott och dennes närstående får det stöd som han eller hon behöver, likaså barn som bevittnat våld. Enligt socialtjänstlagen ska socialnämnden utan dröjsmål inleda utredning om vad som kommit till nämndens kännedom och som kan föranleda åtgärd. Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd ska nämnden erbjuda våldsutsatta vuxna insatser akut, utifrån behov av skydd, stöd och hjälp på både kort och lång sikt. Behoven ska utredas av socialtjänsten för att trygga den enskildes rättssäkerhet och för att genom dokumentationen möjliggöra uppföljning. Barn ska erbjudas insatser med utgångspunkt i barnets olika behov av skydd, råd, stöd, vård och behandling, och nämnden ska även bedöma risken för att barnet kommer att utsättas för eller bevittna ytterligare våld.²²

I Öppna jämförelser 2015 fokuseras förekomsten av rutiner för personalen vid indikation på att vuxen utsatts för våld samt insatser i form av dels skyddat boende, dels stödsamtal till vuxna och till barn.

Rutiner för personalen vid indikation på att vuxen utsatts för våld av närstående

Skriftliga rutiner för hur personalen ska fråga och agera vid indikation på våld kan vara ett stöd för personalen och är samtidigt ett sätt att säkra verksamhetens kvalitet i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.²³

I Öppna jämförelser undersöks förekomsten av rutiner i kommunerna/stadsdelarna för hur handläggare ska agera vid indikation på att en vuxen person utsatts för våld av närstående – och vilka verksamheter inom socialtjänsten som dessa omfattar: ekonomiskt bistånd, sociala barn- och ungdomsvården, familjerätten, missbruks- och beroendeverksamheten, socialpsykiatri, LSS-verksamheten samt äldreomsorgen.

Mätpunkten är den 2 februari 2015. Rutinen ska vara skriftlig och beslutad på ledningsnivå samt aktuell genom att den har upprättats eller följts upp under den tvåårsperioden 2 februari 2013 – 1 februari 2015. Rutinen ska beskriva ett bestämt tillvägagångssätt för hur handläggaren ska fråga den enskilde om utsatthet för våld och hur handläggaren ska agera om det framkommer att den enskilde utsatts för våld.

RESULTAT

Resultaten visar att det i februari 2015 varierar hur utbrett det är med rutiner för hur handläggare ska agera vid indikation på att en vuxen person utsatts för våld av närstående beroende på vilken verksamhet det handlar om. Inom GR finns detta i grovt räknat hälften av kommunerna/stadsdelarna sett till familjerätten, ekonomiskt bistånd, barn- och ungdomsvården samt missbruks- och beroendeverksamheten. Det är lite mindre vanligt att rutinerna omfattar socialpsykiatri, LSS-verksamheten och äldreomsorgen – vilket nästan enbart förekommer i Göteborgs stadsdelar (i en annan GR-kommun finns rutiner för socialpsykiatri). Även generellt sett är den här typen av rutiner vanligare inom Göteborg än i övriga regionen. Detta är en förändring sedan 2014, då rutinerna enligt Öppna jämförelser var mer spridda i kranskommunerna än inom Göteborg. Sett till hela GR har andelen kommuner/stadsdelar med rutiner vuxit något för alla socialtjänstområden utom familjerätten.

De sammantagna GR-resultaten speglar riksgenomsnittet tämligen väl; det kan noteras att det är lite vanligare i landet som helhet med rutiner inom äldreomsorgen (30 procent) – och i Stockholmsregionen finns det i varannan kommun/stadsdel (49 procent). Även beträffande övriga socialtjänstområden är den här typen av rutiner vanligare i Stockholmsregionen än i GR – medan de i flertalet fall är lite mindre vanliga i Malmöregionen.

22. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 34–39.

23. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 33–34.

Aktuella rutiner för personalen vid indikation på våld som omfattar olika verksamhetsområden, 2015

	Ekonomiskt bistånd	Barn- och ungdomsvård	Familjerätten	Missbruks- och beroende	Socialpsykiatri	LSS-verksamhet	Äldreomsorgen
Ale	*	*	*	*	*	*	*
Alingsås	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Härryda	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Kungsbacka	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Kungälv	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Lerum	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Lilla Edet	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Mölnådal	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Partille	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Stenungsund	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Tjörn	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Öckerö	*	*	*	*	*	*	*
<i>Göteborgs stadsdelar:</i>							
Angered	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja	Nej	Nej
Askim-Frölunda-Högsbo	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Centrum	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Lundby	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Majorna-Linné	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Norra Hisingen	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Västra Göteborg	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Västra Hisingen	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Örgryte-Härlanda	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
Östra Göteborg	Nej	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Göteborg	70%	80%	80%	70%	60%	50%	40%
Övriga GR-kommuner	40%	30%	40%	30%	10%	0%	0%
GR	55%	55%	60%	50%	35%	25%	20%
GR 2014	50%	50%	65%	45%	30%	30%	15%
Stockholms län	70%	70%	62%	65%	59%	49%	49%
Malmöregionen	53%	53%	47%	60%	27%	13%	13%
Hela Sverige	54%	54%	51%	54%	37%	30%	30%

Kommentar: För LSS krävs att rutinerna omfattar både LSS/vuxen och LSS/barn.

I tabellens nedersta del redovisas andelen av ingående kommuner/stadsdelar med ett positivt utfall på indikatorn.

* Uppgift saknas.

Stödsamtal

Tre indikatorer på trygghet och säkerhet i Öppna jämförelser rör i vilken mån kommunerna/stadsdelarna efter biståndsbeslut erbjuder stödsamtal till våldsutsatta vuxna, våldsutsatta barn samt personer som utövat våld.

Personer som lämnat en relation där de utsatts för våld kan vara i behov av samtal som bland annat syftar till att stärka självkänslan och minska känslor av skuld och skam. Stödsamtal med barn – som bevittnat våld av eller mot närstående eller som själva utsatts för våld av närstående – syftar till att ge barnet möjlighet att bearbeta våldsupplevelsen. Det kan exempelvis handla om både enskilda krissamtal och pedagogisk verksamhet.

Insatser som riktar sig till personer som *utövat* våld är en viktig del i arbetet för att bekämpa och förebygga mäns våld mot kvinnor. I detta sammanhang betonar riksdagspropositionen 2006/07:38 att socialtjänsten har ett ansvar för att ta ett helhetsgrepp om frågan och se till att hela familjen får den hjälp och det stöd som respektive person behöver. Det omfattar ansvaret för att personer som utövat våld erbjuds stöd och hjälp att förändra sitt beteende, i syfte att våldsutövandet ska upphöra.²⁴

Med stödsamtal avses i Öppna jämförelser enskilda samtal eller samtal i grupp som efter biståndsbeslut erbjuds de tre målgrupperna utifrån respektive syfte enligt ovan. Mätdatum är den 2 februari 2015.

RESULTAT

Resultaten visar att nästan alla GR:s kommuner och stadsdelar i februari 2015, efter biståndsbeslut, erbjuder stödsamtal till vuxna som utsatts för våld av närstående för att stärka uppbrott från våld liksom till barn för att bearbeta upplevelser av våld i nära relationer. Undantagen är två kommuner där stödsamtal endast erbjuds endera målgrupp (ytterligare två kommuner har inte besvarat enkäten 2015 men erbjöd samtal 2014).

När det gäller stödsamtal till vuxna som *utövat* våld mot närstående, det vill säga i syfte att våldsutövandet ska upphöra, erbjuds detta genomgående inom Göteborg. Inom övriga GR gäller det endast sex av de tio kommuner som besvarat enkäten.

Resultaten för GR som helhet är genomgående en förbättring sedan föregående år. Resultatet speglar riksgenomsnittet när det gäller stödsamtal till barn (95 mot 93 procent) och är lite bättre när det gäller stödsamtal till vuxna sett både till våldsutsatta (95 mot 81 procent) och till våldsutövare (80 mot 68 procent).

24. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 34–37.

Erbjuder stödsamtal till olika målgrupper, 2014–2015

	Våldsutsatta vuxna		Barn som upplevt våld		Personer som utövats våld	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Ale	Ja	*	Ja	*	Ja	*
Alingsås	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej
Härryda	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
Kungsbacka	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Kungälv	*	Ja	*	Ja	*	Ja
Lerum	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Lilla Edet	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Mölnådal	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Partille	*	Nej	*	Ja	*	Nej
Stenungsund	Nej	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja
Tjörn	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
Öckerö	Ja	*	Ja	*	Ja	*
<i>Göteborgs stadsdelar:</i>						
Angered	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Askim-Frölunda-Högsbo	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja
Centrum	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Lundby	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja
Majorna-Linné	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Norra Hisingen	Nej	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Västra Göteborg	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Västra Hisingen	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Örgryte-Härlanda	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja
Östra Göteborg	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Göteborg	80%	100%	70%	100%	50%	100%
Övriga GR-kommuner	90%	90%	90%	90%	70%	60%
GR	85%	95%	80%	95%	60%	80%
Stockholms län	84%	84%	95%	97%	71%	84%
Malmöregionen	**	87%	**	93%	**	60%
Hela Sverige	82%	81%	88%	93%	67%	68%

Kommentar: Indikatorn "Våldsutsatta vuxna" är i enkätfrågan uppdelad på kvinnor och män. Ett ja-svar krävs beträffande båda grupper för att indikatorn ska redovisas som "ja". Motsvarande gäller för indikatorn "Personer som utövats våld". "Barn som upplevt våld" avser både våldsutsatta barn och barn som bevittnat våld, där ett ja-svar krävs beträffande båda.

I tabellens nedersta del redovisas andelen av ingående kommuner/stadsdelar med ett positivt utfall på indikatorn.

* Uppgift saknas. ** Bortfallet överstiger 20 procent.

Skyddat boende

En tredje typ av indikator i Öppna jämförelser på trygghet och säkerhet är att kommunerna/stadsdelarna efter biståndsbeslut erbjuder skyddat boende till kvinnor och män som utsatts för våld av närstående.

Skyddat boende är en viktig insats för den som behöver skydd från våld och övergrepp. Boendet bör ha tillräcklig bemanning och tillräckliga skyddsanordningar för att kunna erbjuda våldsutsatta skydd mot hot, våld och andra övergrepp. Det är en individuellt anpassad insats som ges efter utredning och beslut, med utgångspunkt i utredningen och riskbedömningen. Boendet bör vidare vara lämpligt för eventuellt medföljande barn oavsett ålder och kön.²⁵

Våldsutsatta kvinnor med missbruks- och beroendeproblem är en särskilt utsatt grupp i sammanhanget. De befinner sig ofta i livssituationer som ökar risken att utsättas för våld – samtidigt som de tycks ha svårare att få hjälp än andra våldsutsatta. Det är viktigt att denna grupp erbjuds ett skyddat boende som är anpassat för målgruppen, där exempelvis personalen har kompetens rörande våld och missbruk.²⁶

Öppna jämförelsernas mätning omfattar skyddat boende för såväl kvinnor som män vilka utsatts för våld av närstående. Skyddat boende definieras som ett ”boende som tillhandahåller platser för heldygnsvistelse avsedda för personer som behöver skydd mot hot, våld eller andra övergrepp tillsammans med andra relevanta insatser”, exempelvis skyddsanordningar samt möjlighet för den enskilde att få samtal och stöd att förändra sin situation. Boendet kan ligga i den egna kommunen eller annan kommun (vilket är en förändring av definitionen som gör att resultaten inte är jämförbara bakåt i tiden). På boendet ska finnas tillräcklig bemanning av personal med, för målgruppen, relevant utbildning och erfarenhet. Hotellrum eller jourlägenhet räknas inte som skyddat boende.

Beträffande kvinnor ingår även en fråga om kommunen/stadsdelen erbjuder skyddat boende särskilt anpassat till dem med missbruk- och beroendeproblem.

Mätpunkt är den 2 februari 2015.

RESULTAT

Resultaten visar att samtliga kommuner/stadsdelar i GR (av dem som besvarat enkäten) i februari 2015 erbjuder skyddat boende till våldsutsatta kvinnor. I Sverige som helhet gäller det för 94 procent av kommunerna/stadsdelarna.

Alla Göteborgs stadsdelar erbjuder kvinnor med missbruks- eller beroendeproblem ett anpassat skyddat boende. Detsamma gäller i sex av de övriga GR-kommuner som besvarat enkäten. Det sammantagna GR-resultatet (80 procent) ligger strax över det nationella genomsnittet (75 procent) men under resultaten för de två övriga storstadsregionerna där nästan samtliga kommuner/stadsdelar tillhandahåller detta (93 respektive 97 procent)

När det gäller våldsutsatta män erbjuds dessa skyddat boende i alla stadsdelar i Göteborg men bara i fyra av de övriga GR-kommuner som besvarat enkäten. Det genomsnittliga GR-resultatet på 70 procent är i nivå med både riksgenomsnittet och Stockholmsregionens resultat (71 respektive 73 procent) men sämre än Malmöregionens resultat (87 procent).

25. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 37–38.

26. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 38–39.

Erbjuder skyddat boende till olika målgrupper av våldsutsatta, 2015

	Kvinnor	Kvinnor med missbruks- och beroendeproblem	Män
Ale	*	*	*
Alingsås	Ja	Ja	Ja
Härryda	Ja	Nej	Nej
Kungsbacka	Ja	Ja	Nej
Kungälv	Ja	Ja	Nej
Lerum	Ja	Nej	Nej
Lilla Edet	Ja	Nej	Ja
Mölndal	Ja	Ja	Nej
Partille	Ja	Ja	Nej
Stenungsund	Ja	Ja	Ja
Tjörn	Ja	Nej	Ja
Öckerö	*	*	*
<i>Göteborgs stadsdelar:</i>			
Angered	Ja	Ja	Ja
Askim-Frölunda-Högsbo	Ja	Ja	Ja
Centrum	Ja	Ja	Ja
Lundby	Ja	Ja	Ja
Majorna-Linné	Ja	Ja	Ja
Norra Hisingen	Ja	Ja	Ja
Västra Göteborg	Ja	Ja	Ja
Västra Hisingen	Ja	Ja	Ja
Örgryte-Härlanda	Ja	Ja	Ja
Östra Göteborg	Ja	Ja	Ja
Göteborg	100%	100%	100%
Övriga GR-kommuner	100%	60%	40%
GR	100%	80%	70%
Stockholms län	97%	97%	73%
Malmöregionen	100%	93%	87%
Hela Sverige	94%	75%	71%

Kommentar: Förändring av definition och begrepp gör att indikatorerna inte är jämförbara bakåt i tiden.

I tabellens nedersta del redovisas andelen av ingående kommuner/stadsdelar med ett positivt utfall på indikatorn.

* Uppgift saknas.

Helhetssyn och samordning

I Öppna jämförelser utgår begreppet helhetssyn från den enskildes samlade livssituation. Då den enskilde har behov av tjänster som bedrivs inom olika verksamheter eller av olika utförare och professioner måste dessa vara samordnade, med en tydlig ansvarsfördelning. Tjänsterna ska präglas av kontinuitet.

Kvalitetsområdet *helhetssyn och samordning* rörande stöd till brottsoffer belyses genom (struktur-) indikatorer på intern samordning inom socialtjänsten och extern samverkan med andra berörda myndigheter.

Intern samordning

För att bättre kunna tillgodose den våldsutsattas behov av stöd och hjälp är det viktigt med en välfungerande intern samverkan. Enligt socialtjänstlagen ska personer med behov av insatser från olika områden inom socialtjänsten som kommunen ansvarar för få sina insatser samordnade av berörda aktörer. Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd ska den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS identifiera de processer där samverkan behövs för att säkra kvaliteten på de insatser som ges i verksamheten. Samordningsrutiner som tydligt beskriver ansvarsfördelningen och hur arbetet ska bedrivas i den egna verksamheten bidrar till en fungerande samverkan och utgör samtidigt ett stöd för personalen.²⁷

I Öppna jämförelser undersöks förekomsten av rutiner för samordning i enskilda ärenden mellan verksamheten som utreder behov hos våldsutsatta vuxna och sju andra verksamheter inom socialtjänsten: ekonomiskt bistånd, sociala barn- och ungdomsvården, familjerätten, missbruks- och beroendeverksamheten, LSS-verksamheten, äldreomsorgen samt socialpsykiatrin.

Därutöver ingår motsvarande typ av indikatorer beträffande samordningsrutiner för handläggare inom den sociala barn- och ungdomsvården i relation till motsvarande verksamheter inom socialtjänsten förutom äldreomsorgen – och där LSS redovisas uppdelat på barn och vuxna.

I båda fall gäller att rutinen ska vara skriftlig och beslutad på ledningsnivå samt aktuell genom att den har upprättats eller följts upp under en ettårsperiod. Rutinen ska beskriva ett bestämt tillvägagångssätt för hur aktiviteter ska genomföras samt ange ansvarsfördelningen. Rutinen ska vara känd och användas av ansvariga handläggare. I de fall det är samma personal och ansvarig chef i verksamheten som utreder behov hos våldsutsatta vuxna och annan delverksamhet säkerställs samordning därigenom, och i Öppna jämförelsernas redovisning räknas det som ett ja-svar.

Beträffande vuxna är mätpunkten den 2 februari 2015 (med den ettåriga uppföljningsperioden 2 februari 2014 – 1 februari 2015). Beträffande barn är mätpunkten den 1 november 2014 (uppföljningsperiod 1 november 2013 – 1 november 2014), till följd av att indikatorerna hämtas från Öppna jämförelser av den sociala barn- och ungdomsvården.

RESULTAT

Resultaten från Öppna jämförelser visar att det, i februari 2015, finns en formell samordning i hälften av GR:s kommuner och stadsdelar mellan verksamheten som utreder behov hos våldsutsatta vuxna och tre övriga socialtjänstverksamheter: ekonomiskt bistånd, sociala barn- och ungdomsvården respektive missbruks- och beroendeverksamheten. När det gäller familjerätten gäller det samtliga Göteborgs stadsdelar utom en, varmed det genomsnittliga GR-resultatet lyfter till 70 procent. Ifråga om socialpsykiatrin, LSS-verksamheten och äldreomsorgen är samordning genomgående mindre vanligt både inom Göteborg och i övriga GR.

Särskilt i tre fall är den här typen av samordning vanligare i landet som helhet än i GR; det gäller samordning med ekonomiskt bistånd, sociala barn- och ungdomsvården samt missbruks- och beroendeverksamheten. Här är GR-resultaten också sämre jämfört med de båda andra storstadsregionerna. Det omvända gäller i första hand familjerätten, där GR-resultaten är bättre särskilt i relation till de andra storstadsregionerna.

Verksamheten som utreder behov hos våldsutsatta vuxna i GR:s kommuner och stadsdelar är på det här viset samordnad med i genomsnitt 3,3 andra socialtjänstområden av de sju berörda. Motsvarande mått på bredden i samordning för landet som helhet är 3,8.

27. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 39–42.

Aktuella samordningsrutiner mellan verksamheten som utreder behov hos våldsutsatta vuxna och sju andra verksamheter inom socialtjänsten

	Ekonomiskt bistånd	Sociala barn- och ungdomsvården	Familjerätten	Missbruks- och beroendeverksamheten	Socialpsykiatri	LSS-verksamheten	Äldreomsorgen
Ale	*	*	*	*	*	*	*
Alingsås	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Härnäs	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Kungsbacka	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Kungälv	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
Lerum	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Lilla Edet	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Mölnådal	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Partille	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Stenungsund	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Tjörn	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Öckerö	*	*	*	*	*	*	*
<i>Göteborgs stadsdelar:</i>							
Angered	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Askim-Frölunda-Högsbo	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Centrum	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Lundby	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Majorna-Linné	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Norra Hisingen	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Västra Göteborg	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Västra Hisingen	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Örgryte-Härlanda	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
Östra Göteborg	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Göteborg	50%	50%	90%	50%	40%	40%	30%
Övriga GR-kommuner	50%	50%	50%	50%	40%	40%	30%
GR	50%	50%	70%	50%	40%	40%	30%
Stockholms län	76%	62%	49%	59%	46%	35%	30%
Malmöregionen	67%	60%	53%	67%	33%	20%	13%
Hela Sverige	74%	67%	63%	69%	45%	36%	30%

Kommentar: I de fall det är samma personal och ansvarig chef i verksamheten som utreder behov hos våldsutsatta vuxna och annan delverksamhet säkerställs samordning därigenom, och i Öppna jämförelser redovisning räknas det som ett ja-svar. För LSS krävs att rutinerna omfattar både LSS/vuxen och LSS/barn.

Resultaten avser rutiner som är aktuella genom att de upprättats/följts upp under perioden 2 februari 2014 - 1 februari 2015 - en halverad period jämfört med tidigare mätningar varför resultaten inte är jämförbara bakåt i tiden.

I tabellens nedersta del redovisas andelen av ingående kommuner/stadsdelar med ett positivt utfall på indikatorn.

* Uppgift saknas.

När det gäller rutiner för samordning mellan handläggare inom den sociala barn- och ungdomsvården och andra socialtjänstområden är det inom GR – precis som i riket som helhet – vanligast att barn- och ungdomsvården har samordningsrutiner med verksamheten för våld i nära relationer; här finns en samordningsrutin i tre av fyra kommuner/stadsdelar (74 procent, att jämföra med 80 procent för riket som helhet). Beträffande övriga socialtjänstområden varierar andelen stadsdelar/kommuner i GR där det finns samordningsrutiner tillsammans med barn- och ungdomsvården mellan 53 och 63 procent.

Samordningsrutiner saknas oftare inom Göteborg än bland övriga GR-kommuner – oavsett vilket socialtjänstområde det handlar om.

Jämfört med Stockholms- och Malmöregionen är det lite vanligare i GR med samordningsrutiner gentemot LSS-verksamheterna och socialpsykiatrin. Det omvända gäller beträffande våld i nära relationer. Ifråga om de övriga tre socialtjänstområdena placerar sig GR mellan de två andra regionerna (i två av fallen på jämförbar nivå).

Rutinerna har genomgående blivit lite vanligare i både GR och Sverige som helhet sedan 2012 (då emellertid inte LSS-verksamheterna omfattades av kartläggningen).

Aktuella samordningsrutiner i enskilda ärenden mellan barn- och ungdomsvården och sju andra socialtjänstområden, 2014

	Ekonomiskt bistånd	Missbruk	Social- psykiatri	Våld i nära relationer	LSS/ barn	LSS/ vuxna	Familje- rätt
Ale	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Alingsås	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Härryda	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej
Kungsbacka	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Kungälv	*	*	*	*	*	*	*
Lerum	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Lilla Edet	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja
Mölnadal	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Partille	*	*	*	*	*	*	*
Stenungsund	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Tjörn	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja
Öckerö	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
<i>Göteborgs stadsdelar:</i>							
Angered	Nej	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja
Askim-Frölunda-Högsbo	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Centrum	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej
Lundby	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Majorna-Linné	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Norra Hisingen	*	*	*	*	*	*	*
Västra Göteborg	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej
Västra Hisingen	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Örgryte-Härlanda	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Östra Göteborg	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja
Göteborg	33%	44%	33%	67%	33%	33%	44%
Övriga GR kommuner	70%	80%	70%	80%	70%	70%	80%
GR 2014	53%	63%	53%	74%	53%	53%	63%
GR 2013	59%	68%	41%	73%	55%	50%	68%
GR 2012	43%	52%	48%	57%	**	**	57%
Stockholms län	47%	53%	34%	84%	37%	26%	61%
Malmöregionen	57%	71%	43%	86%	43%	21%	64%
Hela Sverige	61%	65%	43%	80%	43%	35%	69%

Kommentar: Uppgifterna är i detta fall hämtade från Öppna jämförelserns enkät riktad till den sociala barn- och ungdomsvården. (Indikatorn beträffande Våld i nära relationer ingår inte i den nationella redovisningen av ÖJ Stöd till brottsoffer.)

I tabellens nedersta del redovisas andelen av ingående kommuner/stadsdelar med ett positivt utfall på indikatorn.

*Uppgift saknas. ** Ingick inte i Öppna jämförelser detta år.

Extern samverkan

Öppna jämförelser innehåller två typer av indikatorer på helhetssyn och samordning som tar fasta på förekomsten av överenskommelser om samverkan med externa aktörer i enskilda ärenden. Den ena indikatorn utgår från verksamheten som utreder behov hos våldsutsatta vuxna, den andra från den sociala barn- och ungdomsvården.

Såväl våldsutsatta vuxna som barn som lever med våld kommer ofta i kontakt med flera olika myndigheter och organisationer när de behöver stöd och hjälp, såsom socialtjänst, hälso- och sjukvård och polis. Våld i nära relationer är ett mångsidigt problem, och för att socialtjänsten ska kunna ge ett bra stöd och hjälp är det ibland nödvändigt att samverka med externa aktörer, något som också stadgas i socialtjänstlagen (3 kap. 5 § SoL). Därmed ges förutsättningar för att insatserna samordnas och inte riskerar att motverka varandra.²⁸

Överenskommelser som tydligt beskriver ansvarsfördelningen bidrar till en fungerande samverkan. Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd ska den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS identifiera de processer där samverkan behövs för att säkra kvaliteten på de insatser som ges i verksamheten. Skriftliga rutiner kan vara ett stöd personalen och är ett sätt att säkra fungerande samverkan både internt och externt.

Överenskommelsen som avses i Öppna jämförelser ska vara skriftlig och beslutad på ledningsnivå samt aktuell genom att den har upprättats eller följts upp under en ettårsperiod

Beträffande vuxna är mätpunkten den 2 februari 2015 (med den ettåriga uppföljningsperioden 2 februari 2014 – 1 februari 2015). Beträffande barn är mätpunkten den 1 november 2014 (uppföljningsperiod 1 november 2013 – 1 november 2014), till följd av att indikatorerna hämtas från Öppna jämförelser av den sociala barn- och ungdomsvården.

När det handlar om verksamheten som utreder behov hos vuxna som utsatts för våld av närstående undersöks förekomsten av överenskommelse om samverkan med sex externa aktörer: polisen, vuxenpsykiatrien, akutmottagningen, primärvården, ungdomsmottagningen och kvinnojouren.

När det gäller den sociala barn- och ungdomsvården undersöks förekomsten av överenskommelse om samverkan med sex externa aktörer: polisen, barn- och ungdomspsykiatrien (BUP), skolan, förskolan, Kriminalvården samt Migrationsverket.

RESULTAT

Resultaten visar att verksamheten som utreder behov hos vuxna som utsatts för våld av närstående vid mätpunkten den 2 februari 2015 bara undantagsvis har en aktuell överenskommelse om samverkan med övriga berörda aktörer.

Undantagen gäller först och främst inom Göteborg där alla stadsdelar utom en uppger att de har en överenskommelse med ungdomsmottagningen och kvinnojouren. I det senare fallet gäller det även fyra av kranskommunerna. Beträffande övriga fyra aktörer som omfattas av mätningen – polisen, vuxenpsykiatrien, akutmottagningen och primärvården – är det i Göteborg mellan två och fyra stadsdelar som har en aktuell överenskommelse och i övriga GR endast en kommun som uppger att detta finns i förhållande till primärvården.

Det sammantagna GR-resultatet – som alltså är starkt splittrat mellan Göteborg och övriga kommuner – visar på en mer utbredd samverkan med kvinnojouren och ungdomsmottagningen här än i övriga storstäder och riket som helhet.

Vad beträffar polisen är resultatet väsentligt bättre i Stockholmsregionen (51 procent) men även i Malmöregionen (33 procent), medan GR (20 procent) speglar riksgenomsnittet (22 procent). I övrigt är samverkan via överenskommelser begränsad i både GR och i landet i övrigt.

28. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 42–45.

Aktuell överenskommelse för extern samverkan i enskilda ärenden mellan verksamheten som utreder behov hos våldsutsatta vuxna och sex andra berörda samhällsaktörer, 2015

	Polisen	Vuxen- psykiatri	Akut- mottagningen	Primär- vården	Ungdoms- mottagningen	Kvinnor- jouren
Ale	*	*	*	*	*	*
Alingsås	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja
Härryda	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Kungsbacka	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Kungälv	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Lerum	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Lilla Edet	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej	Ja
Mölnadal	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja
Partille	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Stenungsund	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja
Tjörn	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Öckerö	*	*	*	*	*	*
<i>Göteborgs stadsdelar:</i>						
Angered	Ja	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja
Askim-Frölunda-Högsbo	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Centrum	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja
Lundby	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja
Majorna-Linné	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja
Norra Hisingen	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Västra Göteborg	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja
Västra Hisingen	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Örgryte-Härlanda	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja	Ja
Östra Göteborg	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja
Göteborg	40%	30%	20%	30%	90%	90%
Övriga GR-kommuner	0%	0%	0%	10%	0%	40%
GR	20%	15%	10%	20%	45%	65%
Stockholms län	51%	22%	14%	22%	22%	41%
Malmöregionen	33%	7%	7%	13%	0%	40%
Hela Sverige	22%	14%	10%	15%	13%	30%

Kommentar: Resultaten avser rutiner som är aktuella genom att de upprättats/följts upp under perioden 2 februari 2014 - 1 februari 2015 - en halverad period jämfört med tidigare mätningar varför resultaten inte är jämförbara bakåt i tiden.

I tabellens nedersta del redovisas andelen av ingående kommuner/stadsdelar med ett positivt utfall på indikatorn.

* Uppgift saknas.

Det är väsentligt vanligare att barn- och ungdomsverksamheten har aktuella överenskommelser om samverkan med externa aktörer. Sett till polisen finns det i nästan samtliga stadsdelar i Göteborg och flertalet övriga GR-kommuner (sammantaget 79 procent). Ifråga om barn- och ungdomspsykiatri (BUP), skola och förskola finns det aktuella överenskommelser i mellan 74 och 84 procent av GR:s kommuner och stadsdelar.²⁹ Mindre vanligt är att överenskommelser tecknats med Migrationsverket (42 procent) och särskilt med Kriminalvården (21 procent).

Genomgående är det lite vanligare med den här typen av överenskommelser inom Göteborg än i övriga GR. Beträffande Migrationsverket är skillnaden stor: medan sex stadsdelars sociala barn- och ungdomsvård uppger att de har en överenskommelse gäller det endast två övriga GR-kommuner (av de som besvarat enkäten).

Det sammantagna GR-resultatet är beträffande samtliga aktörer bättre än – eller annars detsamma som – det nationella genomsnittet. När det gäller de statliga aktörerna – det vill säga polisen, kriminalvården och Migrationsverket – är skillnaderna störst, även om nivåerna alltså är låga även i GR, särskilt vad gäller kriminalvården. Här är GR-resultatet även bättre jämfört med de övriga storstadsregionerna. Framför allt Malmöregionen uppvisar annars en lite högre samverkansgrad när det gäller barn- och ungdomspsykiatri och förskolan.

Förändringarna i GR sedan 2013 är små och det är svårt att dra några mer generella slutsatser av dem mot bakgrund av svarsbortfallet. Det kan dock noteras att överenskommelser med polisen och med barn- och ungdomspsykiatri, där det finns jämförbarhet två år bakåt i tiden, har blivit vanligare sedan 2012.

29. Beträffande BUP är resultaten rimligen en underskattning mot bakgrund av att socialtjänsten i samtliga GR-kommuner utom Kungsbacka samverkar med både Västra Götalandsregionen (landstinget) och skolan, exempelvis inom ramen för Västbus; jämför Nilsson & Johannesson, 2015, s. 35.

Aktuell överenskommelse för extern samverkan i enskilda ärenden mellan den sociala barn- och ungdomsvården och sex andra berörda samhällsaktörer, 2014

	Polisen	Barn- och ungdoms- psykiatri (BUP)	Skolan	Förskolan	Kriminal- vården	Migrations- verket
Ale	Nej	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Alingsås	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Härryda	Ja	Nej	Ja	Ja	Nej	Nej
Kungsbacka	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Kungälv	*	*	*	*	*	*
Lerum	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Lilla Edet	Nej	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Mölnadal	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Partille	*	*	*	*	*	*
Stenungsund	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
Tjörn	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Öckerö	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
<i>Göteborgs stadsdelar:</i>						
Angered	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Askim-Frölunda-Högsbo	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Centrum	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Lundby	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Majorna-Linné	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Norra Hisingen	*	*	*	*	*	*
Västra Göteborg	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Västra Hisingen	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Örgryte-Härlanda	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Östra Göteborg	Ja	Nej	Ja	Ja	Nej	Nej
Göteborg	89%	78%	89%	89%	22%	67%
Övriga GR-kommuner	70%	70%	80%	80%	20%	20%
GR	79%	74%	84%	84%	21%	42%
GR 2013	73%	82%	86%	82%	**	**
GR 2012	57%	62%	**	**	**	**
Stockholms län	66%	84%	79%	74%	13%	24%
Malmöregionen	57%	93%	71%	93%	7%	29%
Hela Sverige	50%	74%	72%	72%	6%	17%

Kommentar: Uppgifterna är i detta fall hämtade från Öppna jämförelserns enkät riktad till den sociala barn- och ungdomsvården och avser förhållandet 1 november 2014.

I tabellens nedersta del redovisas andelen av ingående kommuner/stadsdelar med ett positivt utfall på indikatorn. Resultaten för 2012 är bearbetningar av de två uppdelade Öppna jämförelse-indikatorer som redovisades det året.

* Uppgift saknas. **Ingick inte i Öppna jämförelser detta år.

Tillgänglighet

Kvalitetsområdet *tillgänglighet* rör bland annat möjligheterna att få kontakt med socialtjänsten och vid behov få del av tjänsterna inom rimlig tid. Information och kommunikation ska vara begriplig och anpassad efter olika gruppers och individers behov.

I Öppna jämförelser av stöd till brottsoffer fokuseras dels förekomsten av olika typer av information på kommunens webbplats samt via vilka format informationen erbjuds, dels graden av tillgänglighet utanför kontorstid, i betydelsen av socialjournsverksamhet.

Information via kommunens/stadsdelens webbplats

Socialnämnden har en lagstadgad skyldighet att informera om socialtjänsten i kommunen/stadsdelen och bör enligt Socialstyrelsens allmänna råd planera för hur grupper och enskilda – vuxna och barn – ska nås med information om verksamheten för våldsutsatta barn som bevittnat våld. Det är viktigt att informationen om vilket stöd och hjälp som socialtjänsten kan erbjuda finns lättillgänglig, för olika målgrupper. På så vis kan fler nås, och nås tidigare, av socialtjänstens insatser.³⁰

Öppna jämförelser visar i vilken utsträckning som kommunerna/stadsdelarna på den egna webbplatsen, vid mät datumet den 2 februari 2015, har aktuell information om vad man erbjuder för stöd och hjälp till sex olika målgrupper: kvinnor respektive män som utsatts för våld av närstående; barn som bevittnat respektive själv utsatts för våld av närstående; kvinnor respektive män som utövat våld mot närstående. I redovisningen är dessa grupper sammanslagna till fyra (se tabellen på nästa sida). Att informationen är aktuell innebär att den ska ha kontrollerats, uppdaterats eller tagits fram under perioden 2 februari 2014 – 1 februari 2015.

RESULTAT

Enligt resultaten har samtliga Göteborgs stadsdelar och övriga GR-kommuner (av de som besvarat enkäten) information om vad man erbjuder för stöd och hjälp till våldsutsatta kvinnor – vilket är samma resultat som erhöles ett år tidigare. Detsamma gäller 2015 även beträffande målgrupperna våldsutsatta män och våldsutsatta barn och barn som bevittnat våld. Det kan noteras att könsneutral information, enligt anvisningarna i Öppna jämförelser, anses vara riktad till både kvinnor och män. Bortsett från en kommun (av de som besvarat enkäten) riktas information även till målgruppen personer som utövat våld – vilket innebär ett tillskott med några stadsdelar och kommuner sedan året före.

Det sammantagna GR-resultatet är härmed genomgående bättre än riksgenomsnittet men särskilt när det gäller information riktad till målgruppen våldsutövare (95 mot 62 procent). Särskilt i detta avseende har GR nått längre även jämfört med de två andra storstadsregionerna.

30. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 45–46.

Information på kommunens/stadsdelens webbplats om socialtjänstens insatser riktade till fyra målgrupper utsatta för våld i nära relationer, 2014–2015

	Våldsutsatta kvinnor		Våldsutsatta män		Våldsutsatta barn och barn som bevittnat våld		Personer som utövats våld	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Ale	Ja	*	Ja	*	Ja	*	Ja	*
Alingsås	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Härryda	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Kungsbacka	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Kungälv	*	Ja	*	Ja	*	Ja	*	Ja
Lerum	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Lilla Edet	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja
Mölndal	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Partille	*	Ja	*	Ja	*	Ja	*	Nej
Stenungsund	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Tjörn	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Öckerö	Ja	*	Ja	*	Ja	*	Nej	*
<i>Göteborgs stadsdelar:</i>								
Angered	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Askim-Frölunda-Högsbo	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Centrum	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Lundby	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Majorna-Linné	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Norra Hisingen	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Västra Göteborg	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Västra Hisingen	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Örgryte-Härlanda	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Östra Göteborg	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Göteborg	100%	100%	100%	100%	100%	100%	80%	100%
Övriga GR-kommuner	100%	100%	90%	100%	90%	100%	60%	90%
GR	100%	100%	95%	100%	95%	100%	70%	95%
Stockholms län	100%	100%	89%	78%	95%	86%	82%	68%
Malmöregionen	**	100%	**	87%	**	100%	**	73%
Hela Sverige	95%	93%	81%	80%	90%	87%	62%	62%

Kommentar: I de fall informationen är könsneutral anses den enligt anvisningarna i Öppna jämförelser vara riktad till både kvinnor och män. Indikatorn avseende våldsutsatta kvinnor har ingått sedan 2012 men de två första mätåren är exkluderade ur redovisningen av utrymmesskäl samt utifrån att jämförbarhet saknas med övriga målgrupper dessa år.

I tabellens nedersta del redovisas andelen av ingående kommuner/stadsdelar med ett positivt utfall på indikatorn.

* Uppgift saknas. ** Bortfallet överstiger 20 procent.

Webbinformation i tre former

En annan sorts indikatorer på tillgänglighet gäller tillgången till aktuell information i olika former/format.

Svårigheter med svenska språket och någon form av funktionsnedsättning är exempel på faktorer som kan försvåra för en person att ta till sig information. För att fler ska kunna nås av socialtjänstens information – och i förlängningen av de insatser som erbjuds – är det viktigt att informationen finns på olika språk och i olika alternativa format.³¹

Öppna jämförelser beskriver i vilken utsträckning som kommunerna/stadsdelarna använder sig av tre specificerade alternativa informationsformer/-format för att på den egna webbplatsen nå ut med informationen om vad de erbjuder för stöd och hjälp till de målgrupper som berörs i förra avsnittet (s. 32–33). De handlar om: information på olika språk ("översatt till de i kommunen/stadsdelen vanligaste språken"); lättläst (förenklat språk); lyssna (s.k. talad information). Det räcker att formatet används för informationen riktad till någon av målgrupperna. Enkätfrågans svarsalternativ är ja, delvis och nej. Öppna jämförelsernas målvärde är "ja".

Mätpunkten är 2 februari 2015.

RESULTAT

Av de tre kartlagda informationsformerna på webbplatsen är det vanligast att informationen om de insatser som erbjuds – till någon av målgrupperna i våld i nära relationer – finns i talad form. Detta finns hos samtliga stadsdelar i Göteborg tillsammans med tre ytterligare GR-kommuner (som besvarat enkäten). På sammantagen GR-nivå är resultatet detsamma som ett år tidigare.

Det här GR-resultatet är som helhet bättre än riksgenomsnittet (65 mot 45 procent), och även i relation till de andra storstadsregionerna.

Väsentligt mindre vanligt är att kommunerna/stadsdelarna i GR tillgängliggör informationen i lättläst form eller på olika språk (mer än bara delvis, det vill säga kravet för att uppfylla Öppna jämförelsernas målvärde). Här är det bara en stadsdel i Göteborg som har uppger att man har information "översatt till de i stadsdelen vanligaste språken" (men "delvis" gäller det samtliga stadsdelar), och samma stadsdel plus ytterligare en kommun uppger att man erbjuder informationen i lättläst format. Vad gäller språk innebär resultatet för GR en försämring sedan 2014, även om det inte heller då var särskilt vanligt.

I de två andra storstadsregionerna är det vanligare att kommunerna/stadsdelarna publicerar informationen på olika språk och i lättläst format – även om det inte heller här är särskilt vanligt. Sett till riket som helhet är det 28 procent av kommunerna/stadsdelarna som erbjuder informationen på de vanligaste språken och 24 procent som erbjuder den i lättläst format.

31. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 45–46.

Förekomst av tre former av webbaserad information, 2014–2015

	På olika språk		Talat format		Lättläst format	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Ale	Nej	*	Ja	*	Nej	*
Alingsås	Nej	Nej	Ja	Ja	Nej	Nej
Härryda	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Kungsbacka	Ja	Nej	Nej	Nej	Delvis	Nej
Kungälv	*	Delvis	*	Nej	*	Nej
Lerum	Nej	Nej	Ja	Ja	Nej	Nej
Lilla Edet	Nej	Nej	Nej	Nej	Delvis	Nej
Mölndal	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Delvis
Partille	*	Nej	*	Nej	*	Nej
Stenungsund	Ja	Nej	Ja	Ja	Delvis	Ja
Tjörn	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Öckerö	Ja	*	Nej	*	Nej	*
<i>Göteborgs stadsdelar:</i>						
Angered	Delvis	Delvis	Ja	Ja	Nej	Nej
Askim-Frölunda-Högsbo	Ja	Delvis	Ja	Ja	Nej	Nej
Centrum	Delvis	Delvis	Ja	Ja	Nej	Nej
Lundby	Delvis	Delvis	Ja	Ja	Ja	Nej
Majorna-Linné	Delvis	Delvis	Ja	Ja	Nej	Nej
Norra Hisingen	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Västra Göteborg	Delvis	Delvis	Ja	Ja	Delvis	Nej
Västra Hisingen	Delvis	Delvis	Ja	Ja	Nej	Nej
Örgryte-Härlanda	Ja	Delvis	Nej	Ja	Delvis	Nej
Östra Göteborg	Delvis	Delvis	Ja	Ja	Nej	Nej
Göteborg	20%	10%	90%	100%	20%	10%
Övriga GR-kommuner	30%	0%	40%	30%	0%	10%
GR	25%	5%	65%	65%	10%	10%
Stockholms län	32%	30%	50%	54%	32%	22%
Malmöregionen	**	33%	**	33%	**	33%
Hela Sverige	25%	28%	41%	45%	20%	24%

Kommentar: Informationen som avses gäller det stöd och hjälp som erbjuds, riktad till minst en av de målgrupper som redovisas i föregående tabell. "På olika språk" avser att informationen är "översatt till de i kommunen/stadsdelen vanligaste språken". "Delvis" avser att informationen endast finns tillgänglig för vissa målgrupper eller om informationen endast delvis finns tillgänglig i den efterfrågade formen. Öppna jämförelserns målvärde är "Ja"; genomsnittet för Göteborg, regionerna och Sverige avser andelen av ingående kommuner/stadsdelar som uppfyllt målvärdet.

* Uppgift saknas. ** Bortfallet överstiger 20 procent.

Socialjoursverksamhet

Enligt socialtjänstlagen bör socialnämnden tillhandahålla en socialjour, eller annan därmed jämförlig verksamhet. Mot bakgrund av att vuxnas och barns behov i samband med våld ofta aktualiseras på kvällar och helger är det viktigt att det finns en socialjour som tar emot enskilda utanför kontorstid. De som ansvarar för socialjouren bör ha ”bred och gedigen kompetens för att kunna hantera frågor som rör våld på ett adekvat sätt”.³²

Jourverksamhet innebär beredskap för händelseutveckling och att omedelbart kunna nås per telefon, ge råd och stöd, göra en professionell bedömning och att kunna vara på plats exempelvis hos en familj inom högst två timmar. Mätdatum är i det här fallet 1 november 2014 (indikatorn är hämtad från Öppna jämförelser av den sociala barn- och ungdomsvården).

Enkätfrågan innehåller följdfrågor om vilka tider jouren är bemannad och med vilken typ av personal. Målvärdet i Öppna jämförelser är en socionombemannad jour öppen dygnet runt, veckans alla dagar.

RESULTAT

Från 2011 har nästan samtliga kommuner och stadsdelar i GR haft en socionombemannad jourverksamhet öppet all tid utanför kontorstid året runt. Enligt Öppna jämförelser fanns i november 2014 tre undantag, med en stadsdel i Göteborg och två ytterligare kommuner som uppger att de inte har detta.

Det sammantagna GR-resultatet (84 procent) är på jämförbar nivå med Stockholmsregionens (89 procent) – som båda kommer lite bättre ut än riket som helhet (72 procent) och särskilt jämfört med Malmöregionen (50 procent).

32. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 47–48.

Jourverksamhet med socionomutbildad personal, 2010–2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Ale	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Alingsås	Delvis	Delvis	Delvis	Delvis	Nej
Härryda	Delvis	Ja	Ja	Ja	Ja
Kungsbacka	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Kungälv	Delvis	Ja	*	Ja	*
Lerum	Delvis	Ja	Delvis	Delvis	Nej
Lilla Edet	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja
Mölnadal	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Partille	Ja	Ja	Ja	Ja	*
Stenungsund	Nej	Delvis	Ja	Ja	Ja
Tjörn	Nej	Delvis	Ja	Ja	Ja
Öckerö	Delvis	Ja	Ja	Ja	Ja
<i>Göteborgs stadsdelar:</i>					
Angered	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
Askim-Frölunda-Högsbo	Ja	*	Ja	Ja	Ja
Centrum	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Lundby	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Majorna-Linné	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Norra Hisingen	*	Ja	Nej	Ja	*
Västra Göteborg	*	Ja	Ja	Ja	Ja
Västra Hisingen	Delvis	Ja	Ja	Ja	Ja
Örgryte-Härlanda	*	Ja	Ja	Ja	Ja
Östra Göteborg	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Göteborg	*	100	90	100	89
Övriga GR-kommuner	33	75	82	83	80
GR	53	86	86	91	84
Stockholms län	89	94	100	97	89
Malmöregionen**	35	*	*	50	50
Hela Sverige	45	62	66	69	72

Kommentar: Uppgifterna är i detta fall hämtade från Öppna jämförelserns enkät riktad till den sociala barn- och ungdomsvården. Tidigare redovisades resultatet "delvis", vilket i senaste Öppna jämförelser redovisas som "nej" då detta inte uppfyller målvärdet. Genomsnittet för Göteborg, regionerna och Sverige avser andelen av ingående kommuner/stadsdelar som uppfyllt målvärdet.

*Uppgift saknas.

**Resultaten för Malmöregionen är inte fullt jämförbara över tid då Malmö 2013 delades in i fem "stadsområden" mot tidigare tio stadsdelar.

3. Sammanfattande bild av resultaten

Det varierar bland GR:s kommuner och stadsdelar hur många av Öppna jämförelserns indikatorer som visar på positiva verksamhetsresultat och organisatoriska förutsättningar för socialtjänstens stöd till brottsoffer. Det är vanskligt att utifrån enskilda indikatorer tolka förhållanden som negativa eller positiva utan att se till helheten i verksamheterna och förutsättningarna relativt målgruppen.

Här ska ändå, på mer generell grund, tecknas två summerande bilder av utfallet på Öppna jämförelserns samtliga indikatorer rörande stöd till brottsoffer. Den första visar det sammantagna resultatet av indikatorerna för de enskilda kommunerna och stadsdelarna i GR, tillsammans med motsvarande regionala resultat. Den andra bilden är en sammanställning av enbart de regionala resultaten beträffande varje enskild indikator.

Kommunernas och stadsdelarnas stöd till brottsoffer

Diagrammet på nästa sida visar andelen av samtliga indikatorer där utfallet är positivt för var och en av GR:s kommuner/stadsdelar. Redovisningen baseras på de totalt 60 indikatorer som visar på förekomst/icke förekomst av önskvärda förutsättningar/verksamhetsresultat.

Andelen indikatorer med positivt utfall varierar stort bland Göteborgs tolv stadsdelar – mellan 44 och 89 procent – med ett genomsnittligt stadsdelsresultat på 64 procent. Variationen är stor även bland GR:s övriga kommuner: mellan 24 och 66 procent, med ett genomsnittligt kommunresultat på 45 procent.

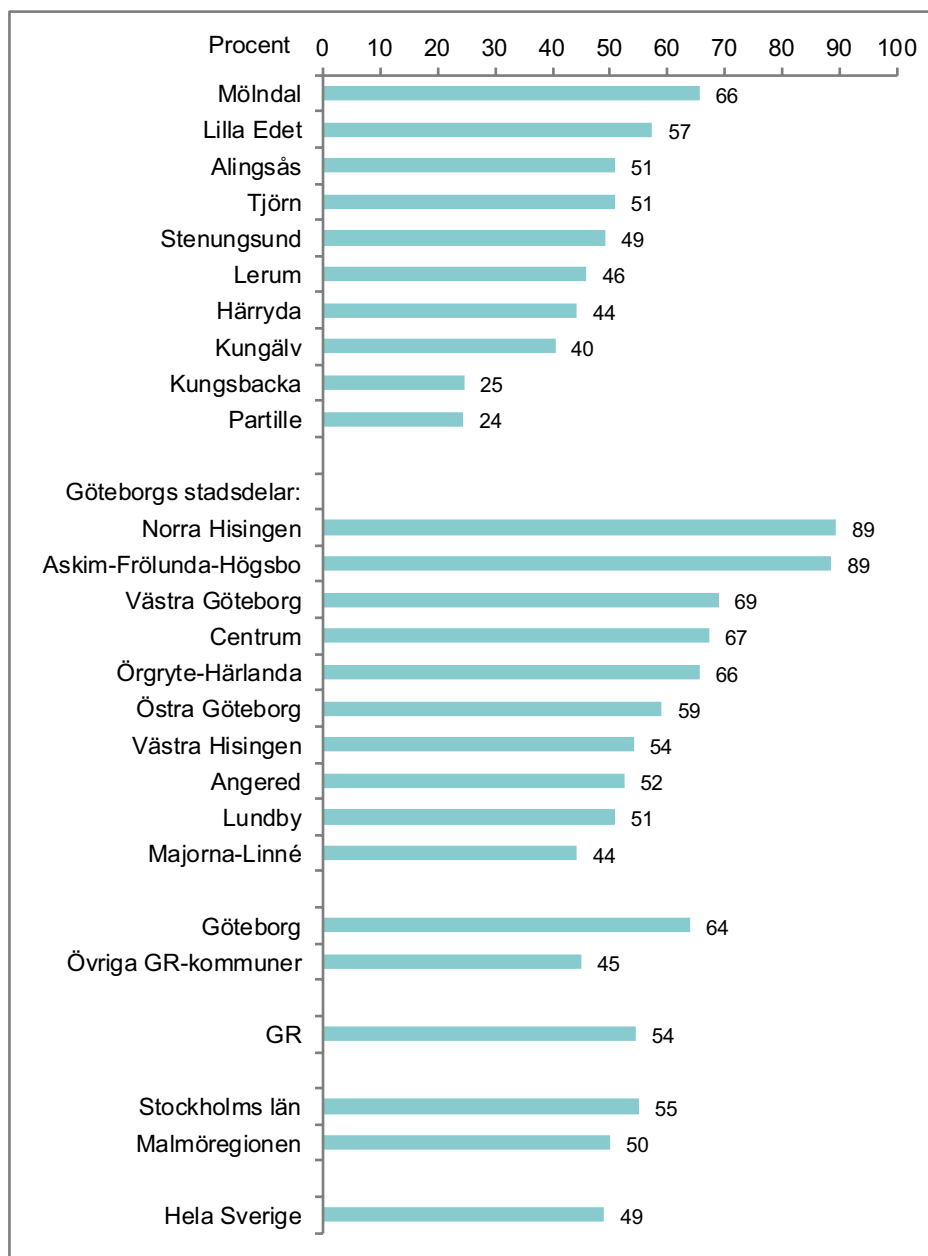
Det är endast en kranskommun, Mölndal, som har ett resultat som överstiger Göteborgsgenomsnittet. Inom Göteborg utmärker sig Norra Hisingen och Askim-Frölunda-Högsbo med den största andelen positiva indikatorresultat.

Sammantaget blir det genomsnittliga resultatet för GR:s kommuner/stadsdelar ett positivt utfall på lite mer än hälften av indikatorerna (54 procent).³³ GR-resultatet matchar Stockholmsregionens (55 procent) – vilka båda är lite bättre än både Malmöregionens resultat (50 procent) och det nationella genomsnittet (49 procent).

Det ska betonas att den här typen av summerande jämförelse utgår från ett högst förenklat antagande att de 60 indikatorerna, till grund för den här beskrivningen, är av jämförbar betydelse för kvaliteten i kommunernas och stadsdelarnas stöd till brottsoffer. För en lite mer nyanserad bild av skillnader mellan stadsdelar, kommuner och regioner hänvisas till de olika indikatoravsnitten i rapportens tidigare kapitel.

33. Resultatet jämförs inte med tidigare års Öppna jämförelser i och med viss förändring av ingående indikatorer.

Andel indikatorer med positivt utfall i respektive kommun/stadsdel/region



Kommentar: Redovisningen baseras på de totalt 60 indikatorer som visar på förekomst/icke förekomst av önskvärda förutsättningar/verksamhetsresultat. (Av jämförelseskäl exkluderas i den här sammanfattningen indikatorn Intern samordning i enskilda ärenden mellan barn- och ungdomsvården och våld i nära relationer, hämtad från ÖJ Social barn- och ungdomsvård, då denna inte ingår i det nationella tabellmaterialet för ÖJ Stöd till brottsoffer.)

Ale och Öckerö besvarade inte enkäten till ÖJ Stöd till brottsoffer och ingår därmed inte i redovisningen. De tre kommuner/stadsdelar som inte besvarade enkäten till ÖJ Social barn- och ungdomsvård (Kungälv, Partille, Norra Hisingen) ingår däremot då detta rör färre indikatorer; deras resultat är beräknat enbart på utfallet i ÖJ Stöd till brottsoffer.

För Göteborg och de redovisade regionerna/riket motsvarar resultatet genomsnittet för ingående stadsdelar/kommuner.

Göteborgsregionens stöd till brottsoffer

Med fokus åter på de enskilda indikatorerna ska till sist resultaten sammanställas utifrån ett regionperspektiv. Som vi sett av rapportens föregående kapitel varierar bilden en hel del i de enskilda kommunerna och stadsdelarna. Sammanställningen som följer följer på sidorna 42–43 syftar till att på ett och samma ställe presentera det genomsnittliga resultatet för Göteborgsregionen, möjligt att jämföra med övriga två storstadsregioner och Sverige som helhet. I vilken grad ger Öppna jämförelser en positiv bild av GR:s samlade verksamhetsresultat och organisatoriska förutsättningar inom socialtjänstens stöd till brottsoffer när det gäller våld i nära relationer? Vilka resultat indikerar generella utvecklingsområden?

Kunskapsbas

Resultaten från 2015 års Öppna jämförelser av stöd till brottsoffer visar på flera positiva resultat sedan förra året vad beträffar socialtjänstens förutsättningar att kunna erbjuda en kunskapsbaserad verksamhet. Fler kommuner/stadsdelar använder sig av standardiserade bedömningsmetoder, både inom GR och i övriga landet. Det har blivit lite vanligare i GR att kartlägga antalet vuxna som utsatts för våld av närstående, likaså att man via det egna verksamhetssystemet har tillgång till aktuell statistik om våldsutsatta som fått insatser.

Det område som främst tycks kräva utvecklingsinsatser är systematisk uppföljning. Det är positivt att en god majoritet av GR:s kommuner/stadsdelar i år arbetar med systematiska uppföljningar av barnnärenden på individnivå – men luckorna är större på vuxensidan, och framför allt är det mycket sällsynt med systematiskt uppföljning på gruppnivå, oavsett det handlar om barn eller vuxna (se tabellen på s. 42). Det här är inget unikt för GR utan gäller i landet i stort, även om de två övriga storstadsregionerna kan visa på ett antal kommuner/stadsdelar som arbetar med detta.

Flertalet kommuner och stadsdelar ger handläggarna kontinuerlig ärendehandledning och har under 2014/2015 gett dem kompetensutveckling rörande våld i nära relationer. Den här typen av kunskap behöver uppdateras och hållas levande. Det är därför angeläget att fler kommuner och stadsdelar än i dag upprättar aktuella kompetensutvecklingsplaner för sin personal.

Trygghet

Något som handlar om såväl ett kunskapsbaserat arbetssätt som en viktig säkerhetsaspekt ur ett målgruppsperspektiv är rutiner för att säkra skolgången för barn i skyddat boende. Detta saknas dock i flertalet kommuner och stadsdelar, vilket även gäller riket i stort (se tabellen på s. 42). Resultatet är alarmerande mot bakgrund av hur viktig skolgången är för barnets utveckling och sociala sammanhang och ytterst för barnets hälsa.

Det kan också noteras att mindre än hälften av GR:s kommuner/stadsdelar har rutiner för hur personalen ska fråga och agera vid indikation på att någon är utsatt för våld som omfattar äldreomsorgen, LSS-verksamheten och socialpsykiatrin. Andra verksamhetsområden omfattas oftare men generellt pekar Öppna jämförelser på att Stockholmsregionen har kommit längre i detta avseende.

Det är positivt att det stora flertalet kommuner/stadsdelar i GR erbjuder stödsamtal till våldsutsatta vuxna och barn, och jämfört med förra året oftast även till målgruppen våldsförövare.

Skyddat boende erbjuds till våldsutsatta kvinnor i samtliga GR-kommuner, och flertalet erbjuder även boende som är särskilt anpassat för kvinnor med missbruks- och beroendeproblem. Det är generellt mindre vanligt att våldsutsatta män erbjuds skyddat boende än våldsutsatta kvinnor – dock inte inom Göteborg där samtliga stadsdelar erbjuder både kvinnor och män skyddat boende.

Samordning

Öppna jämförelsernas resultat pekar på att förutsättningarna för ett individanpassat stöd till brottsoffer skiftar en del i Göteborgsregionen beroende på vilka typer av behov individen har. Andelen kommuner/stadsdelar där det finns interna samordningsrutiner inom socialtjänsten mellan verksamheten som utreder behov hos vuxna som utsatts av våld från närstående och andra relevanta verksamheter varierar mellan 30 och 70 procent – och när det gäller mellan sociala barn- och ungdomsvården och andra verksamheter mellan 53 och 74 procent (se tabellen på s. 43). Här tycks det alltså på flera håll finnas mer att göra för att

säkerställa och underlätta samordning kring de våldsutsatta personer som verksamheterna möter.

Det ser delvis lite bättre ut med samordningen relativt socialtjänstens externa aktörer – framför allt i samverkan kring barn som utsatts för eller bevittnat våld i nära relationer. Men i många kommuner/stadsdelar saknas aktuella överenskommelser om samverkan mellan sociala barn- och ungdomsvården och kriminalvården och även med Migrationsverket. Och beträffande motsvarande extern samordning kring vuxna är överenskommelser – förutom med kvinnojouren – snarare undantag än regel. Förutsatt att samverkan inte fungerar väl på andra vägar är detta något det tycks finnas anledning att se över, för att med en mer välgrundad helhetssyn kunna tillgodose individens behov av stöd och hjälp.

Tillgänglighet

GR:s kommuner och stadsdelar informerar i regel på sina webbplatser om socialtjänstens insatser för våldsutsatta – det gäller undantagslöst riktat till både kvinnor, män och barn och i nästan samtliga fall riktat till våldsutövare (se tabellen på s. 43). Situationen härvidlag har sedan förra årets mätning gått från god till ännu bättre.

När det gäller alternativa former/format att ta till sig informationen erbjuds detta inte lika regelmässigt. Lättläst information erbjuder bara ett fåtal kommuner/stadsdelar och detsamma gäller att informationen finns översatt till de vanligaste språken i kommunen. Talad information erbjuds däremot av en majoritet av kommunerna/stadsdelarna, även om det först och främst gäller inom Göteborg. En väg för att öka förutsättningarna att nå ut till sina invånare – och i förlängningen kunna erbjuda stöd och hjälp – skulle kunna vara att samarbeta med grannkommunerna i den här typen av informationsinsatser och lära av arbetet där man kommit längre.

Ytterligare en tillgänglighetsfråga, med en tydlig trygghetsdimension, rör förekomsten av socionombemannad jourverksamhet, det vill säga att det finns kompetent hjälp för att hantera akuta krissituationer även utanför kontorstid. Detta finns i flertalet av GR:s kommuner. Situationen i GR är här bättre än i landet som helhet (särskilt jämfört med Malmöregionen).

Behovet av kompletterande beskrivningar

Det ska slutligen betonas att dessa grovt sammanfattande resultat i grunden inte utgår från något annat än de utvalda indikatorerna i Öppna jämförelser, baserade på de uppgifter som kommunerna och stadsdelarna rapporterat in. Det kan naturligtvis variera i vilken utsträckning det föreligger alternativa och/eller kompletterande förutsättningar i enskilda verksamheter och om det går att visa på andra typer av verksamhetsresultat. I nästa kapitel diskuteras den här typen av problematik förknippad med Öppna jämförelser lite utförligare.

Andel kommuner/stadsdelar där indikatorns målvärde är uppfyllt beträffande *kunskapsbaserad verksamhet samt trygghet och säkerhet* – i Göteborgsregionen, övriga storstadsregioner och landet som helhet (procent)

	GR	Stockholms län	Malmö-regionen	Hela Sverige
KUNSKAPSBASERAD VERKSAMHET				
Använder standardiserad bedömningsmetod	70	89	73	69
Systematisk uppföljning av insatser...				
...på individnivå: Våldsutsatta vuxna	47	28	60	36
...på individnivå: Barn som upplevt våld	75	56	71	55
...på gruppnivå: Våldsutsatta vuxna	0	25	13	6
...på gruppnivå: Barn som upplevt våld	5	14	21	6
Genomfört kartläggning av antalet våldsutsatta vuxna	75	62	60	48
Tillgång till uppgifter om antalet som fått insatser:				
Våldsutsatta vuxna	65	65	67	56
Barn som upplevt våld	85	57	73	59
Vuxna som utövat våld	10	32	20	25
Brukarundersökning för att utveckla verksamheten	50	30	13	19
Kompetensinsatser f handläggare som utreder våldsärenden				
Kompetensutveckling om våld i nära relationer	85	76	67	75
Ärendehandledning till handläggare	85	92	87	83
Aktuell samlad plan för kompetensutveckling	25	51	33	33
Aktuell rutin för att säkra skolgången f barn i skyddat boende	15	30	7	17
TRYGGHET OCH SÄKERHET				
Aktuell rutin vid indikation på våld inom...				
Ekonomiskt bistånd	55	70	53	54
Barn- och ungdomsvård	55	70	53	54
Familjerätten	60	62	47	51
Missbruks- och beroendeverksamheten	50	65	60	54
Socialpsykiatri	35	59	27	37
LSS-verksamheten	25	49	13	30
Äldreomsorgen	20	49	13	30
Erbjuder stödsamtal till...				
Våldsutsatta vuxna	95	84	87	81
Barn som upplevt våld	95	97	93	93
Personer som utövat våld	80	84	60	68
Erbjuder skyddat boende till målgrupper av våldsutsatta...				
Kvinnor	100	97	100	94
Kvinnor med missbruks- och beroendeproblem	80	97	93	75
Män	70	73	87	71

Kommentar: Resultaten i tabellen är markerade med mörkast blått där andelen kommuner/stadsdelar som uppfyllt målvärdet är minst 75 procent. Mellanblå färg markerar andelar mellan 67 och 74 procent, och ljusblå färg andelar mellan 50 och 66 procent. Indelningen har ingen förankring i Öppna jämförelserns nationella redovisningsprinciper utan syftar enbart till att i den här rapporten förtydliga variationen i resultat mellan olika indikatorer samt mellan storstadsregionerna och landet som helhet.

Andel kommuner/stadsdelar där indikatorns målvärde är uppfyllt beträffande *samordning och tillgänglighet* – i Göteborgsregionen, övriga storstadsregioner och landet som helhet (procent)

	GR	Stockholms län	Malmö-regionen	Hela Sverige
HELHETSSYN OCH SAMORDNING				
Aktuella rutin för samordning med verksamheten som utreder behov hos våldsutsatta vuxna				
Ekonomiskt bistånd	50	76	67	74
Sociala barn- och ungdomsvården	50	62	60	67
Familjerätten	70	49	53	63
Missbruks- och beroendeverksamheten	50	59	67	69
Socialpsykiatri	40	46	33	45
LSS-verksamheten	40	35	20	36
Äldreomsorgen	30	30	13	30
Aktuella rutin för samordning med sociala barn- och ungdomsvården				
Ekonomiskt bistånd	53	47	57	61
Missbruks- och beroendeverksamheten	63	53	71	65
Socialpsykiatri	53	34	43	43
Våld i nära relationer	74	84	86	80
LSS-verksamheten: barn	53	37	43	43
LSS-verksamheten: vuxna	53	26	21	35
Familjerätten	63	61	64	69
Aktuell överenskommelse för extern samverkan med utredningsverksamheten våldsutsatta vuxna				
Polis	20	51	33	22
Vuxenpsykiatri	15	22	7	14
Akutmottagningen	10	14	7	10
Primärvården	20	22	13	15
Ungdomsmottagning	45	22	0	13
Kvinnojour	65	41	40	30
Aktuell överenskommelse för extern samverkan med den sociala barn- och ungdomsvården				
Polis	79	66	57	50
BUP	74	84	93	74
Skolan	84	79	71	72
Förskolan	84	74	93	72
Kriminalvården	21	13	7	6
Migrationsverket	42	24	29	17
TILLGÄNGLIGHET				
Information på webbplatsen om socialtjänstens insatser				
Våldsutsatta kvinnor	100	100	100	93
Våldsutsatta män	100	78	87	80
Våldsutsatta barn o barn som bevittnat våld	100	86	100	87
Personer som utövat våld	95	68	73	62
Förekomst av fyra former av webbaserad information				
Information på olika vanligaste språken i kommunen	5	30	33	28
Talad information	65	54	33	45
Lättläst information	10	22	33	24
Erbjuder socialjournsverksamhet	84	89	50	72

Kommentar: Se kommentar till föregående tabell.

4. Diskussion

Den här rapporten beskriver GR-kommunernas resultat av Öppna jämförelserns indikatorer rörande stöd till brottsoffer – våld i nära relationer. Ger då sammanställningen en tillförlitlig, giltig och relevant bild av kvaliteten i kommunernas och stadsdelarnas verksamheter? Det finns metodproblem förknippade med Öppna jämförelser – både av generell och mer specifik natur – som är viktiga att ha med sig i tolkningen av resultaten. Avslutningsvis följer därför en kort diskussion om Öppna jämförelserns metod, giltighet och användbarhet.

Tillförlitliga uppgifter?

Resultaten från Öppna jämförelser av stöd till brottsoffer grundar sig på enkätsvar där kommunerna/stadsdelarna själva rapporterat in sina uppgifter. Även om enkätfrågorna är kompletterade med anvisningar och definitioner finns risken att respondenterna tolkar frågorna på olika sätt. Ibland kanske en enskild uppgift inte heller finns enkelt tillgänglig och respondenten svarar med ett mer eller mindre välgrundat antagande. Om uppgifterna måste tas fram manuellt av respondenten innebär det ytterligare en potentiell felkälla.

Socialstyrelsen står för viss kvalitetskontroll i det att de kontaktar respondenterna i de fall orimliga uppgifter upptäcks samt går igenom samtliga kommentarer som lämnats i anknytning till enkätfrågans svar. Därefter har vissa korrigeringar gjorts. En indikator har helt utelämnats i publiceringen till följd av att den bedömts ha alltför stora mätfel.³⁴ Det finns naturligtvis en risk för ytterligare fel som inte har uppmärksamats – om felet kanske inte varit lika uppenbara och om respondenten inte kommenterat osäkerheten i svaret. Utifrån risken för olika tolkningar av frågorna och felaktiga uppgifter i de avgivna svaren speglar resultaten i Öppna jämförelser inte nödvändigtvis verkligheten i varje enskilt fall – och det finns anledning att vara försiktig även i tolkningen av skillnader mellan enskilda kommuner/stadsdelar.

En giltig och relevant bild?

Många av indikatorerna är inriktade på att mäta förekomst/icke-förekomst av en viss typ av insats/åtgärd/förhållande. Ett positivt ”ja-svar” kan i många fall betyda olika saker – och vara grundat i varierande bredd, djup och kvalitet i insatsen. Att exempelvis bedriva systematiskt uppföljning av insatser – sett till både enskilda ärenden och på gruppnivå – kan göras med skiftande ambition och på olika sätt. ”Regelbundet återkommande ärendehandledning” för handläggare är ett annat exempel där innebörden i ett positivt indikatorresultat torde variera, och ytterligare ett exempel gäller information som erbjuds på webbplatsen – vad den innehåller och hur lätt den är att hitta och ta till sig. Den här typen av variationer bör hållas i minnet i tolkningen av resultaten.

En annan problematik i sammanhanget är hur väl en indikator förmår att ”träffa rätt”: hur väl den visar på ett relevant förhållande eller resultat utifrån lagstiftning, verksamhetsmål och målgruppsbehov. Rutiner och överenskommelser kan till exempel sägas utgöra ett slags formella ”bevis” på att, exempelvis, samordning och samverkan råder – men det tenderar att variera i vilken grad den här typen av dokument används i praktiken och fungerar som stöd för verksamheten. Från ett omvänt perspektiv kan det finnas exempel på samordning och samverkan som fungerar mycket väl utan den här typen av formella dokument.

Indikatorresultaten kan sägas ta sikte på både det generella och det specifika: de pekar på i vilken utsträckning *generellt* betydelsefulla förutsättningar finns på plats och på förekomsten av *vissa* kvalitetsaspekter i verksamheten.

34. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 14–15.

Om indikatorn inte ger ett positivt utfall i en viss kommun/stadsdel måste tolkningen göras lokalt – finns det alternativa förutsättningar i verksamheten som, på andra vägar, gynnar dess mål och målgrupper? Att gå till Socialstyrelsens rapport och läsa mer om syftet bakom de enskilda variablerna kan ge ett stöd för den analysen.³⁴

Det är också viktigt att betona att allt inte går att mäta. Det som enklast låter sig mätas och ingår i olika typer av mätsystem tenderar att ges tyngd i beskrivningar och analyser av verksameters kvalitet och utveckling.³⁵ Naturligtvis kan Öppna jämförelser aldrig ge en bild av *alla* strukturella förutsättningar, insatser och kvalitetsaspekter som finns i regionens verksamheter. Det är här den lokala analysen behöver ta vid.

Arbeta med öppna jämförelser

I den nationella redovisningen av Öppna jämförelser ingår en kortare analysguide med tips på hur man på lokal nivå kan ta sig an och analysera resultaten i utvecklingsarbetet, uppdelat på fyra steg: 1) Identifiera förbättringsområden; 2) Komplettera med annan information; 3) Vad kan vi lära av utvecklingen över tid? samt 4) Slutsatser, mål och genomförande.³⁶

Därutöver kan SKL:s analyshandbok³⁷ vara ett hjälpmedel. Handboken ger vägledning till arbetsprocessen med Öppna jämförelser, uppdelad på fem steg: förberedelser; snabbanalys och prioritering av indikatorer; fördjupad analys; framtagande av förbättringsförslag samt genomförande och uppföljning av förbättringar. Här finns mycket att hämta för den som behöver förstå indikatorerna och vad de står för. Boken erbjuder också ett stöd i analys och användning av resultaten som underlag i planerings- och förbättringsarbete.

34. Socialstyrelsen, 2015.

35. Se Lindgren, 2012, för en kritisk diskussion av Öppna jämförelser och andra typer av indikatorer till grund för uppföljning av offentlig verksamhet.

36. Se Socialstyrelsen, 2015, s. 10–11.

37. Sveriges Kommuner och Landsting, 2013.

Referenser

- Lindgren, Lena, i samarbete med Maria Ottosson och Osvaldo Salas (2012) *Öppna jämförelser – Ett styrmedel i tiden eller ”hur kunde det bli så här?”*. Rapport 2:2012. FoU i Väst/Göteborgsregionens kommunalförbund (GR).
- Nilsson, Åsa & Johannesson, Karl (2015) *Sammanställning av Göteborgsregionens resultat i Öppna jämförelser 2015 – Social barn- och ungdomsvård*. FoU i Väst/Göteborgsregionens kommunalförbund (GR).
- Socialstyrelsen (2015) *Öppna jämförelser 2015 – Stöd till brottsoffer – Guide för att tolka resultaten*.
- Socialstyrelsen (2015b) *Öppna jämförelser 2015 – Social barn- och ungdomsvård – Guide för att tolka resultaten*.
- Sveriges Kommuner och Landsting (2013) *Handbok för Öppna jämförelser inom socialtjänsten* (rev. 20131211).

Källor

- Nilsson, Åsa (2014) *Sammanställning av Göteborgsregionens resultat i Öppna jämförelser 2014 – Stöd till brottsoffer*. FoU i Väst/Göteborgsregionens kommunalförbund (GR).
- Socialstyrelsen (2015) Öppna jämförelser 2015 av stöd till brottsoffer – våld i nära relationer. Publicerade i excelform på: www.socialstyrelsen.se/oppnajokforelser/brottsoffer
- Socialstyrelsen (2015) Öppna jämförelser 2015 av social barn- och ungdomsvård. Publicerade i excelform på: www.socialstyrelsen.se/oppnajokforelser/barnochunga

HUR SER STÖDET TILL BROTTSOFFER UT i din kommun när det gäller våld i nära relationer? Erbjuds den drabbade stödsamtal? I vilken utsträckning samverkar man inom socialtjänsten och tillsammans med andra aktörer för att samhällsstödet ska kunna svara mot dennes behov så väl som möjligt? Följs resultaten upp? Finns det rutiner för att säkra skolgången för barn i skyddat boende? Får handläggarna kompetensstöd i sitt arbete?

Dessa frågor och många fler undersöks i *Sammanställning av Göteborgsregionens resultat i Öppna jämförelser 2015 – Stöd till brottsoffer – våld i nära relationer*. Rapporten beskriver verksamheten i var och en av GR:s kommuner och stadsdelar, med jämförbarhet bakåt i tiden. Här jämförs även Göteborgsregionens förhållanden med de övriga storstadsregionerna – och med landet som helhet.

Öppna jämförelser baseras på indikatorer som Socialstyrelsen tar fram och sammanställer. Jämförelserna syftar till förbättrad kvalitet i offentlig verksamhet genom att utgöra underlag för uppföljning, analys, förbättringsarbete och styrning. Resultaten av indikatorerna ska ge insyn i verksamheterna samt möjliggöra jämförelser med andra kommuner.

Syftet med den här regionala sammanställningen är att tillgängliggöra resultaten för kommunerna i GR. Förhoppningen är att rapporten ska bidra till ett utbyte och lärande i GR-kommunernas utvecklingsarbete rörande stödet till brottsoffer i nära relationer.

Rapporten har tagits fram av *Åsa Nilsson*, utredare vid FoU i Väst/GR.



FoU i väst GR

FORSKNING OCH UTVECKLING INOM VÄLFÄRDSOMRÅDET

Besök Anders Personsgatan 8 • Post Box 5073, 40222 Göteborg • Tel 031-335 5000
Fax 031-335 51 17 • e-post fou@grkom.se • www.grkom.se/valfard